

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

DIRECTOR :

I. GR. PERIȚEANU

fost Ministru, Avocat

Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR :

ALEXANDRU VELESCU

Doctor în Drept, Avocat

FONDATOR :

ION S. CODREANU

Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE :

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef Gh. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Gălășescu Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ. Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Univesitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat.

SUMAR

- *Proprietatea aparentă*, de Theodor Diaconescu, magistrat;
- *Legea judecătorilor și Noul Cod penal și de Procedură penală Regele Carol II*, de Victor Romescu, magistrat;
- *N. Basilescu. La Société des Nations devant les conflits internationaux et spécialement devant le conflit italo-ethiopien, Bucarest 1936*. Recenzie, de Radu Dimiu, magistrat.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

- Inalta Curte de Casație și Justiție s. I: *Alexandru Popovici cu Hudie I. Wexler și a.* (Legea conversiunii, Comerciant în comunele rurale. Exercițiu comerțul pe picior mare. Excluz dela beneficiul legii. Regulamentul n'a depășit legea);
- Idem idem: *Ministerul de Finanțe ș. a. cu Asociația contribuabililor din Cernăuți* (Legea persoanelor juridice. Apel. Introdus înaintea tribunalului, nu la grefierul instanței. Anulare. Recurs. Admitere);
- Idem s. II: *Preotul Em. Mărculescu cu Maria A. T. Cotelin* (Legea conversiunii. Act de vânzare cu pact de răscumpărare. Contract pignorativ. Nulitate. Contestajiune. Competința instanței de conversiune de a judeca);
- Idem s. III: *Constanța Lt.-Col. Munteanu cu Casa Generală de Pensii* (Pensii. Apel declarat admisibil anterior legii interpretative din 1931. Hotărîre rămasă definitivă. Autoritatea lucrului judecat);
- Idem, idem: *Asen Iucurmanschi și a. cu Ministerul de Finanțe* (Contestație. Lichidarea averii unui supus strein din timpul războiului. Contestație făcută de administratorul sechestru și însușită de procuror. Inadmisibilitate);
- Idem, idem: *Maria Beatrice Paraschivescu cu Ministerul Instrucțiunii și a.* (Învățământ secundar. Școli desființate. Cum se va face reîncadrarea profesorilor. Dacă s'au suspendat transferările și permutările pe anul promulgării legii).

JURISPRUDENȚA STREINĂ

- Casația italiană I (Faliment. Incetare. Efecte asupra actelor de administrație falimentară. Separarea imobilelor);
- Idem, idem (Prescripție. Credite nelichide. Cont curent. Acțiune pentru constatarea soldului efectiv. Curgerea prescripției. Suspendare. Dolul debitorului);
- Idem II (Contract de muncă. Concediere. Causă justă);
- Idem, idem (Asigurare pe viață. Declarațiuni mincinoase. Efect);
- Idem idem (Prescripție presumpțivă de plată. Recunoașterea debitorului. Efecte);
- Idem III (Concurență ilicită. Discreditarea produselor altuia prin reclama produselor sale sau prin circulări);
- Idem, idem (Registre comerciale neregulate. Valoare probatorie subsidiară);
- Idem (Faliment. Acțiune revocatorie. Sentință. Incetarea falimentului. Un creditor nu poate executa acea sentință);
- Idem (Deschidere de credit. Vânzare. Neexecutare. Acțiunea cumpărătorului. Poprirea sumelor la bancă);
- Idem (Mandăt comercial. Revocare. Justă cauză. Injuri);
- C. Ap. Roma (Societate pe acțiuni. Depunerea acțiunilor pentru adunare. Acțiuni depuse drept cauțiune. Drept de vot);
- Tribunalul din Boulogne (Tradiția necesară pentru existența unui dar manual). cu Nota d-lui H. Udrea, magistrat.

PROPRIETATEA APARENTA

Legea pentru lichidarea datoriilor agricole din 7 April 1934 prevede prin art. 1 că va putea beneficia de avantajele ei, bine înțeles cu satisfacerea tuturor celorlalte condițiuni, nu numai proprietarul unui imobil agricol sau al unei case de locuit, ci chiar și proprietarul aparent al acestora. Dispozițiunea aceasta constituie fără îndoială una din cele mai de seamă inovațiuni nu numai în dreptul aplicabil (încă) ținuturilor alipite, dar chiar și în dreptul românesc, unde proprietatea aparentă nu este cunoscută decât prea puțin și numai prin interpretarea art. 32 din legea consolidărilor petrolifere din 1 Ianie 1913. Legiuitorul, neprevăzând și efectele cărora le-ar putea da naștere, toate, de un covârșitor interes, de vreme ce, din punctul de vedere ce ne preocupă, a pus-o pe același plan cu proprietatea propriu zisă, a trecut mult prea repede asupra ei, consacrandu-i prin articolul citat exact atâtea cuvinte, câte îi trebuiau doar s'o e-nunțe. De aci, în mod inevitabil discuții și controverse, privitoare atât la natura sa juridică cât și la mijloacele prin care am putea ajunge la probațiunea ei.

Într-o lucrare de un real folos instanțelor judecătorești și în special celor din Ardeal, datorită d-lor L. Teclu și I. Barna¹⁾, se susține astfel că unul ar fi înțelesul ce urmează a se da proprietarului aparent din Vechiul Regat în raport cu legiuirile locale și cu totul altul, acela ce trebuie dat proprietarului aparent din Ardeal, unde, după cum se știe, se practică mecanismul cărților funduare. Pornind dela principiul pe care-l consideră ca o condițiune esențială în aplicațiunea legii, că numai debitorul care ar oferi creditorilor săi o bază de garanție imobiliară (ceea ce proprietarul aparent în sistemul cărților funduare nu o poate face), ar beneficia de avantajele legii, ajung la concluzia că în această parte a țării, proprietatea aparentă pe care o disting, cu drept cuvânt, de proprietatea de fapt, nu este decât o proprietate adevărată, extratabulară însă, ce urmează a fi dovedită printr'un act scris, întocmit în conformitate cu art. 317 din procedura civilă ardeleană.

Mai întâi ni se pare că însăși premisa este greșită. Pentrucă numai în cazul când legea ar fi condiționat beneficiile ei și de proprietatea unui imobil agricol sau al unei case de locuit, având o valoare cel puțin egală cu datoria, numai atunci debitorul s'ar găsi volens-nolens în

1) Legea pentru lichidarea datoriilor agricole, pag. 18,

situațiunea de a oferi creditorilor săi o bază de garanție imobiliară. Dar ce bază ar mai putea el oferi în cazul când întinderea imobilului n'ar fi mai mare de 10 sau 20 metri pătrați, prin urmare de o valoare minimă, iar datoria i s'ar ridica la sute de mii, ba chiar la milioane de lei? Eident niciuna, sau aproape niciuna. Cu toate acestea însă, el se va bucura, în actualul sistem al legii, de toate înlesnirile acordate în genere oricărui debitor agricol.

Distincțiunea ce se face apoi între proprietarul aparent din Vechiul Regat și acela văzut prin prizma legiuirilor ardeleni și după care acesta din urmă ar fi chiar un proprietar adevărat, neintabulabil, nu poate avea nici ea vreo bază. În rândurile ce urmează vom încerca să fixăm natura juridică a noii instituțiuni, învederând că numai prin greșita ei calificare s'a putut ajunge la opiniunea că proprietatea aparentă n'ar putea fi dovedită decât printr'un act scris ce corespunde celorlor prevăzute de art. 317 proc. civ. ardelenă.

Regulamentul legii definește proprietarul aparent acea persoană, care se comportă ca un proprietar și care este considerată ca atare, în mod notoriu. Definiția aceasta însă nu face altceva decât să parafrazeze inutil noțiunea cuprinsă în lege. Nici ea nu ne indică ceea ce ar fi fost atât de necesar, cum anume trebuie să se comporte cu alte cuvinte ce acte și mai ales cum trebuie ele îndeplinite, pentru ca persoana care le săvârșește, fără să fie în realitate proprietar, să poată totuși trece ca atare.

După părerea noastră, proprietatea aparentă implică două elemente, fără de care nu ar putea exista: unul de ordin pur material, deținerea adică materială a lucrului și care trebuie să fie pașnică și neîntreruptă și un altul, de ordin psihologic sau incorporeal, voința manifestă de a exercita dreptul de proprietate, *animus domini* sau *animus sibi habendi*. Proprietarul aparent poate deci, în raport cu lucrul ce-l deține, să săvârșească asupra lui numai actele care aparent constituiesc un apanaj al proprietarului: uzul și folosința. El nu poate însă să săvârșească și acele acte constituind atributul cel mai de seamă al adevăratului proprietar și prin care s'ar tinde, fie la modificarea substanței lucrului, fie la înstreinarea lui. Aci și rezidă fundamentala deosebire dintre cele două soiuri de proprietăți. Proprietatea aparentă diferă de deținere, întru cât aceasta din urmă este alcătuită numai dintr'un element de fapt sau material — aflarea lucrului în puterea noastră — lipsindu-i intențiunea de a-l stăpâni și care constituie, după cum am arătat, o condițiune a celei dintâi. Ea înfățișează oarecare asemănare cu posesiunea, dela care împrumută o parte din caracteristicile ce aceasta trebuie să le îndeplinească în cazul când ar tinde la uzucapiune. Proprietatea aparentă este un fapt, distingându-se din acest punct de vedere, atât de proprietate cât și de posesiune, în felul cum este ea reglementată de codul civil austriac și care, prin art. 308, îi imprimă un caracter real. Dacă proprietatea în genere nu poate exista fără a avea la bază o cauză juridică sau un just titlu, proprietatea aparentă poate exista și fără una și fără cellalt. Proprietarul aparent nu e ținut să-și justifice prin urmare titlul, putând fi considerat ca atare chiar și acela care nu poate indica origina proprietății sau indică una suspectă sau foarte discutabilă. De asemenea nu i se cere nici buna credință, condițiune pe care între altele, după cum se știe, trebuie s'o îndeplinească posesorul pentru ca să dobândească proprietatea prin uzucapiunea de 10-20 ani. Lipsa bunei credințe ar putea în sistemul codului civil austriac să constituie un impediment pentru consolidarea proprietății

aparente într'o proprietate veritabilă prin uzucapiune (cpr. art. 1427 c. c. a.). În sfârșit calitatea de proprietar aparent este independentă de orice idee de termen, putând fi astfel invocată chiar în cazul când datează de un număr nedeterminat de zile. Este suficient dacă terții au avut posibilitatea să se încredințeze că cel ce se prevalează de ea este proprietarul lucrului și nu altul. Aceasta e și explicabil pentrucă condiționând calitatea de proprietar aparent de existența unui titlu, a bunei credințe sau a unui termen, ar însemna să pretindem însușirile ce îndeobște se cer unei persoane pentru a fi privită nu ca un proprietar aparent, ci ca unul adevărat. Or, în acest caz, am zădărnici însăși intențiunea ce a avut legiuitorul, de a crea, alături de proprietatea propriu zisă, o nouă și distinctă instituție, proprietatea aparentă.

Ea are la bază și aceasta constituie singurul ei fundament credința terților că o persoană poate săvârși actele despre care facem mențiune mai sus, numai în calitatea sa de adevărat proprietar al lucrului. Bine înțeles că această credință nu poate să fie decât eronată, dar tocmai de aceea ea este, ca și în cazul erodului aparent, creatoare de drepturi (*error communis facit jus*).

Nimic nu împiedecă, credem, ca atunci când sunt îndeplinite de art. 1847—1856 din codul civil și art. 1460 și urm. din codul civil austriac, proprietatea aparentă să conducă, la fel cu posesiunea, la uzucapiune. Efectul ei cel mai de seamă însă rămâne acela rezultând din textul art. 1 din legea lichidării datoriilor agricole. Potrivit acestui text, proprietarul aparent mai înainte de data de 18 Decembrie 1931 poate beneficia, pe lângă satisfacerea celorlalte condițiuni, întocmai ca și proprietarul adevărat, de toate avantajile prevăzute de lege.

Proprietatea aparentă fiind așa dar un fapt sau o stare de fapt, probațiunea ei nu poate fi îngădită, cum se susține, nici în sistemul codului austriac numai la un act scris, redactat însă conform art. 317 proc. civ. ard. Această probațiune este în primul rând iluzorie pentrucă o dovadă scrisă sau literală a unui fapt cum este prin excelență proprietatea aparentă, este imposibil de procurat. În al doilea rând, ea este și cu totul inutilă. Un act scris nu devine în principiu necesar, decât atunci când se tinde la probațiunea sursei juridice din care emană dreptul, adică numai atunci când se urmărește probațiunea titlului însuși de achiziție. Or, noi am arătat că proprietatea aparentă nu implică vreun titlu, putând deriva chiar și dintr'un act de uzurpațiune. Este dela sine înțeles că în acest din urmă caz o asemenea dovadă ar fi imposibilă, însă lipsa ei n'ar putea priva proprietarul aparent de calitatea ce o dobândește datorită altor circumstanțe.

Se știe că sub regimul codului civil austriac, titlul singur, fie el consfințit printr'un act, redactat cu paza formelor prevăzute de art. 317 proc. civ., nu poate atribui proprietatea. Pentru a opera un transfert al proprietății imobiliare, titlul trebuie neapărat să fie transcris în registrele publice anume destinate (intabulare). În ipoteza unui act de vindere-cumpărare, cumpărătorul devine numai creditorul lucrului cumpărat, după cum vânzătorul devine numai debitorul lui. Sistemul acesta este după toate probabilitățile inspirat de cel uzitat odinoară la romani, după care titlul singur nu era apt să transfere proprietatea: *non nudis pactis dominia rerum transferuntur*. Cu totul altul este sistemul practicat sub regimul codului civil român și în genere sub regimul legiuirilor care au avut ca model Codul Napoleon. Potrivit acestui sistem, proprietatea se transmite și se dobândește prin

simpul efect al consimțământului părților chiar dacă lucrul nu a fost și trădat. În cazul actului de vânzare-cumpărare, fie el încheiat numai verbal, cumpărătorul devine simultan și creditor și proprietar al lucrului vândut, chiar dacă n'a plătit prețul, iar vânzătorul nu i-a predat lucrul, fie el mobil sau imobil. Dacă prin urmare sub regimul codului civil austriac titlul singur nu poate conferi proprietatea propriu zisă, pentru identitate de rațiune socotim noi, nu poate conferi nici proprietatea aparentă. Și într'un caz și într'altul există numai un raport de obligațiuni, ce nu trebuie confundat cu transfertul de proprietate. Un titlu ar putea constitui o dovadă a proprietății aparente numai atunci când el ar fi coroborat și completat cu anumite împrejurări de fapt care alcătuiesc elementul material și psihologic al proprietății aparente. Probațiunea acestor împrejurări prin natura lor, atribuitoare de proprietate (aparentă), poate fi făcută, chiar când acestea s'ar referi la un imobil de o valoare superioară sumei de 150 lei și într'un sistem și în celălalt, prin toate mijloacele îngăduite de dreptul comun, prin urmare, fără nicio discuție, și prin martori sau prezumțiuni, singurele de altfel și posibile. Această nelimitare în utilizarea mijloacelor de dovadă este de altfel consacrată și în regulamentul legii, care prin art. 1 edictează că îndeplinirea condițiilor de mai sus, printre care și aceea că debitorul este proprietar al unui imobil sau al unei case de locuit, poate fi dovedită fără nicio restricție prin toate mijloacele de probă din dreptul comun. Mai mult încă, din interpretarea aceluiași articol rezultă că ea cată a-și avea aplicațiunea chiar și în cazul când ar fi vorba de dovedirea proprietății propriu zise, ceea ce evident constituie o deosebit de însemnată derogățiune dela normele procedurale în materie care sunt cu totul altele.

În sfârșit, datorită structurii juridice, pe care i-am fixat-o, proprietatea aparentă devine fără nicio discuție, inaptă pentru intabulare. Extratabularitatea ei apare ca o consecință nu numai a caracterului său, dar și a faptului că nu are și nici nu poate avea la bază documentul pe care îl pretinde categoric art. 67 din regulamentul cărților funduare.

O chestiune în legătură cu cele de mai sus și care se poate ivi în practică este aceasta: ce se întâmplă în cazul când calitatea proprietarului aparent este contestată? Pentru a răspunde va trebui să distingem după cum proprietarul aparent se întâlnește: a) cu proprietarul adevărat în fața instanței de drept comun; b) cu creditorul său, în fața instanței de lichidarea datoriilor.

Presupunând în primul caz că adversarul face dovada necontestată a unei reale proprietăți, dreptul sau calitatea sa de proprietar aparent devine inoperantă. El rămâne dacă nu un simplu detentor precar, cel puțin un posesor. Proprietarul adevărat va putea în baza art.

1853 c. c. a. și 345 c. c. a., să-și revendice cu succes imobilele aflate în mâinile atât ale detentorului cât și ale posesorului în cazul când acesta din urmă nu-i va opune prescripția. În dreptul comun proprietatea adevărată exclude proprietatea aparentă, cu alte cuvinte, coexistența ambelor proprietăți este imposibilă.

În cel de al doilea caz, lucrurile se vor petrece cu totul altfel. Să admitem că în fața instanței de lichidarea datoriilor debitorul face pe de o parte dovada prin martori sau prin prezumțiuni, că el stăpânește de mai multă vreme, în tot cazul de mai înainte de 18 Decembrie 1931, cu titlul de proprietar, pașnic și neîntrerupt, un teren agricol sau o casă de locuit, adică face dovada că

el este proprietarul aparent al acestor imobile, iar pe de altă parte, creditorul face dovada și el, prin acte scrise sau prin extras de carte funduară că, fie terenul agricol, fie casa de locuit, constituiesc în realitate proprietatea altuia. Vor putea probele produse de acesta din urmă să-i fie opozabile în așa fel încât el să rămână, fie un simplu detentor, fie chiar un posesor, în care cas, evident, n'ar mai beneficia de avantajii legii? Noi credem că nu, sprijinindu-ne răspunsul pe un argument de rațiune. Dacă legiuitorul s'ar fi limitat să prevadă în text că va beneficia de avantajii legii numai proprietarul, chestiunea ar fi fost limpede. S'ar fi examinat atunci și în fața instanței de lichidarea datoriilor, la fel ca în instanța de drept comun, titlurile și toate probele invocate de toate părțile în luptă și pe baza lor s'ar fi stabilit care anume dintre ele este proprietar. În această situațiune se înțelege că numai debitorul care își va fi dovedit proprietatea, se va putea bucura de înlesnirile legii. Legiuitorul însă a reglementat *alături* de proprietatea adevărată și proprietatea aparentă. Ce alt scop a putut avea el, dacă nu pe acela de a favoriza deopotrivă, atât pe proprietarul propriu zis, cât și pe proprietarul aparent. A admite că numai primul și nu și secundul se va bucura de avantajii legii, ar însemna să vedem în textul respectiv o dispozițiune inutilă, fără sens și fără rațiune, *ar însemna să desființăm principiul proprietății aparente*. În timp ce în fața unei instanțe de drept comun, o proprietate nu poate rezista unei proprietăți adevărate, în fața instanței de lichidare, chemată să statueze asupra aparentei și nu asupra însuși dreptului de proprietate, *ele pot coexista simultan asupra unuia și aceluiași imobil*. Ca o consecință, proprietarul veritabil poate și el, pe lângă cel aparent, să invoace beneficiile legii față de oricare dintre creditorii. O caracteristică a hotărârii pe care o va da, din acest punct de vedere, instanța de lichidare este aceea că ea nu va dobândi puterea unui lucru judecat. Acțiunea în revendicare sau de proprietate, va putea fi intentată de cei în drept, în fața instanței de drept comun, fără a le fi opozabilă soluția dată de instanța de lichidare.

Ar mai fi în sfârșit cazul, când debitorul s'ar găsi față în față cu creditorul său, proprietar al imobilului asupra căruia cel dintâi s'ar dovedi a fi proprietar aparent. Pentru a fi în deplină logică cu cele de mai sus, va trebui să admitem că principiul coexistenței celor două feluri de proprietăți își va avea aplicațiunea chiar și în acest caz, foarte rar de altfel de întâlnit în practică. Debitorul va putea adică să opună adversarului a cărui calitate juridică în fața instanței de lichidare este aceea de creditor, exact aceleași obiecțiuni, pe care le-ar putea opune oricărui alt creditor. Între interesul creditorului, culpabil de a fi lăsat să se creadă ani de-a rândul că debitorul sau altcineva este proprietarul adevărat al imobilului și interesul debitorului, legea, prin tot spiritul ce se degajă din litera ei, s'a dovedit a fi hotărât de partea acestuia din urmă.

TEODOR I. DIACONESCU
Magistrat

Legea Judecătoriilor și Noul Cod Penal și de Procedură Penală Regele Carol II.

Prin Noul Cod Penal și de Procedură Penală Regele Carol al II-lea, pe lângă că se face o nouă re-

dactare care precizează diferitele infracțiuni, dar se modifică și pedeapsa ce urmează a se aplica acestor infracțiuni, în afară de cele din nou înființate. În ceea ce privește vechile infracțiuni, pentru unele pedepse se menține, pentru altele se mărește, iar pentru altele chiar se micșorează, chestiunile acestea fiind așa de bine cumpănite, nu se poate spune că s'a făcut vre-o greșală în gradația ce urmează a se aplica drept pedeapsă infracțiunilor, dar se mai aduce încă o nouă modificare foarte importantă deoarece prin noua procedură penală se schimbă și competența instanțelor însărcinate cu judecarea acestor diferite infracțiuni:

Prin art. 13 din Procedura Penală Regele Carol al II-lea, se stabilește competența judecătorilor în materie penală. Prin acest articol se stabilește că toate contravențiile prevăzute de codul penal și legile speciale, cari se pedepsesc cu amendă și închisoare polițienească, sunt de competența judecătorilor împreună cu delictele din legile speciale pedepsite numai cu amendă corecțională, precum și cele pedepsite cu închisoare corecțională date prin legi speciale, cum și cele din noul cod penal prevăzute în mod expres de art. 13 din procedura penală Regele Carol al II-lea.

În competența judecătorilor se dă întâi de art. 13 sus menționat, art. 242 cod penal Regele Carol al II-lea care pedepsește pe funcționarii cari prin neglijența lor, neprevăderea și ușurința arătată în supravegherea banilor, valorilor, actelor sau orice lucruri, ce li s'au încredințat spre conservare în virtutea funcțiilor ce ocupă, și cari din una din aceste cauze s'au distrus sau sustras.

Prin art. 367 din Noul Cod Penal Regele Carol al II-lea se pedepsesc delictele prevăzute de art. 365 și 367 din același cod, adică acele infracțiuni prin cari se distrug fără intențiune firele telegrafice, telefonice sau de radiofonie ale Statului sau ale particularilor.

Delictele prevăzute de aceste articole sunt delictelor noi date în competența judecătorilor.

Prin art. 470, 471, 472 și 478 din Noul cod penal Regele Carol al II-lea, prevăzute de art. 238, 339, 249 din vechiul cod penal și menținute tot în competența judecătorilor, se pedepsesc diferite loviri și vătămări aduse corpului și sănătății.

Dacă aceste infracțiuni au fost comise asupra unui ascendent, sau minor mai mic de 15 ani, (art. 476 c. pen. Regele Carol al II-lea), infracțiunea se judecă în prima instanță de tribunal, deci aceste infracțiuni prevăzute de art. 243 c. pen. vechiu s'au scos din competența judecătorilor.

Prin art. 511 c. pen. Regele Carol al II-lea se pedepsesc ofensele aduse memoriei unui defunct, delict nou creat, iar prin art. 512 și 513 din același cod se pedepsesc injuriile orale aduse persoanelor și prevăzute de art. 299 și 300 c. pen. vechiu și cari s'au menținut în competența judecătorilor împreună cu cel prevăzut de art. 511 sus arătat.

Prin art. 524 c. pen. Regele Carol al II-lea se pedepsește furtul simplu prevăzut de art. 306-308 c. pen. vechiu.

Dintre articolele cari sancționează furturile numai acest art. este dat în competența judecătorilor, celelalte furturi calificate și prevăzute de art. 309 și 310 cod. penal vechiu și cari se pedepsesc de art. 525 cod. penal Regele Carol al II-lea, sunt trecute în competența tribunalelor, deci prin scoaterea din competența judecătorilor a furturilor prevăzute de art. 525 c. pen. Regele Carol al II-lea se aduce o

mare diminuare a competenței judecătorilor, în această materie.

Prin art. 523 s'a creat un nou delict contra infractorului care turbură liniștea personală, infracțiune care s'a dat spre judecare tot în competența judecătorilor.

Prin art. 543 și 544 c. pen. Regele Carol al II-lea se creiază o serie de delictelor noi pentru însușirea lucrurilor găsite și nepredate în termen de 8 zile, pentru cel ce găsește o comoară și n'o declară în același termen, cum și pentru cel ce ajungând în posesia unui lucru din eroare, totuși îl deține, aceste delictelor noi înființate sunt date în competența judecătorilor.

Prin art. 556, 557, 560 și 561 c. pen. Regele Carol al II-lea se pedepsesc distrugerile prevăzute de art. 321, 352, 355 și 356 c. pen. vechiu, iar prin art. 558 se creiază un delict nou, delictul de turburare de posesie, adică: cel ce turbură posesia proprietarului unui imobil devine pasibil de pedeapsa prevăzută de art. 558. Sancțiunea acestui nou delict o să aducă un mare serviciu proprietății, ajutând foarte mult la apărarea și respectarea dreptului de proprietate. Acest nou delict împreună cu celelalte relative la proprietate sunt date în competența judecătorilor, dintre care toate au fost în competența acestor instanțe, afară de delictul de strămutare de hotare prevăzut de art. 321 c. pen. vechiu, care acum urmează să nu se mai judece de tribunal ci de judecătorie.

Prin art. 564, 565, 568 și 570 c. pen. Regele Carol al II-lea se pedepsesc cei ce lansează sau tolerează jocuri de noroc, prevăzute de art. 349 și 350 c. pen. vechiu. Aceste delictelor s'au menținut în competența judecătorilor, dându-li-se spre judecare și delictul prevăzut de art. 578 c. pen. Regele Carol al II-lea îndreptat contra tipografului care n'a imprimat adresa sa pe publicația ce a tipărit și cel care vinde publicații fără numele girantului.

Acestea sunt toate articolele relative la delictelor din codul penal Regele Carol al II-lea, date în competența judecătorilor, prin urmare competența acestor instanțe s'a micșorat căci pe lângă infracțiunile mai sus arătate ce s'au scos din competența lor, mai sunt delictul de lovire cu premeditare, art. 239 alin. ultim cod. pen. vechiu, delict care trece în competența tribunalului și este pedepsit de art. 477 c. pen. Regele Carol al II-lea.

S'a scos de asemenea în întregime din competența judecătorilor ultragiul prevăzut de art. 182, 183 și 184 c. pen. vechiu și prevăzute de art. 253 și 255 c. pen. Regele Carol al II-lea, de asemenea s'a scos din competența judecătorilor abuzul de încredere prevăzut de art. 330 c. pen. vechiu și prevăzut de art. 537 c. pen. Regele Carol al II-lea.

Subsemnatul sunt de părere că rău s'a făcut că s'a micșorat competența judecătorilor prin art. 13 din procedura penală Regele Carol al II-lea, deoarece competența judecătorilor era deja redusă, față de ceea ce era în trecut în Ardeal și sunt sigur că în cursul art. 13 din procedura penală Regele Carol al II-lea se va modifica și se vor trece și alte delictelor în competența judecătorilor afară de cele scoase acum. Aceasta pentru că judecarea infracțiunilor să se facă mai repede, atât în interesul ordinii publice, dar și pentru faptul că, judecătorii fiind mai la îndemâna părților, prin micșorarea competenței judecătorilor, s'a creat părților greutate în plus, fără a se aduce vreun folos bunei administrări a justiției, ci din contra.

În orice caz, dacă se va mări competența judecăto-

riilor, trebuie să se aibă în vedere neajunsurile observate în practica judecătorească, să se dea în competența lor, capitole cât mai întregi din codul penal și aceasta tot pentru o mai bună administrare a justiției; de exemplu, mai înainte la distrugeri art. 321 era dat în competența tribunalelor, iar art. 355 în competența judecătorilor. Cei ce se judecau la judecătoria invocau la distrugeri de hotare că a fost și o strămutare de hotar, pentru a obține o declinare de competență, iar cei dela tribunal invocau că a fost o distrugere de hotar simplă, tot pentru a obține o declinare de competență, dar toate acestea erau motive meschine ale infractorilor pentru a se lungi judecarea proceselor.

Prin noul cod, distrugerea de hotar și strămutarea de hotar se judecă de judecătorii, deci s'a tăiat această porțiță de șicană și de lungire a proceselor, dar s'a deschis o nouă porțiță la furturi. Infractorii dela judecătoria vor susține că furtul a fost calificat, deci cer o declinare de competență, iar cei dela tribunal vor cere declinarea, că furtul a fost simplu și Casația va fi obligată, să facă regulamente de competență, pentru că cursul justiției s'a întrerupt și toate aceste prelungiri ale judecăților vor fi în detrimentul ordinii publice.

De aceea, singura soluție pentru a se curma aceste neajunsuri în administrarea justiției ar fi să se dea în competența aceleiași instanțe, cum am arătat mai sus, capitole întregi din codul penal.

VICTOR ROMESCU
Consilier de Curte de Apel,
Judecător Siliștea-Vlașca

R E C E N Z I I

N. BĂILESCU. — *La Société des Nations devant les conflits internationaux et spécialement devant le conflit italo-ethiopien.* Bucarest 1936 (137 pag., tip. Mon. Of.).

O nouă lucrare a d-lui profesor N. Băilescu, fost decan al Facultății de Drept din București, care îmbrățișează două importante probleme ale dreptului internațional actual: este vorba de utilitatea și activitatea Societății Națiunilor și de recentul conflict italo-etiopian. Cea dintâi, deși rezolvată aparent prin reglementarea dela 1919 și participarea națiunilor, cea de a doua, deși soluționată prin arme, nu pot fi considerate ca situațiuni de fapt perfect încadrate în principiile de drept, rămânând, cu drept cuvânt, supuse criticilor.

Societatea Națiunilor, de îndată ce a trecut în domeniul înfăptuirii practice, de îndată ce proiectul idealistului Wilson a devenit o înfăptuire, a provocat discuțiuni. Dacă teoretic, sociologii și unii oameni politici o aprobau, totuși modul în care s'a înfăptuit și funcționează, oferă puternice argumente acelorora cari susțin ineficacitatea, și prin consecință, inutilitatea.

D-l profesor Băilescu se alătură la această din urmă opinie. În pagini documentate, cu spiritul său critic, observă câteva din viciile esențiale ale instituției dela Geneva. D-sa relevă în primul rând că deși scopul era ca în această societate să intre toate națiunile pentru ca atunci când o națiune liberă este amenințată, „l'Univers entier se dressa pour défendre sa cause”, — totuși s'a constituit fără Statele-Unite, și cu defecțiunile ulterioare ale Japoniei, Germaniei și Braziliei. Iată dar o atingere a autorității morale a acestei instituții; rezultatul: tratate intervenite între țări cari vor astfel să-și asigure pacea pe care Societatea Națiunilor nu o poate garanta.

Autorul discută pe rând constituirea Societății Națiunilor, organele ei, imposibilitatea de a determina desarmarea, defectuositatea procedurii de conciliere, mecanismul complicat și totuși imperfect al funcționării arbitrajului, aplicarea doctrinei Monroe în conflictele transoceanice deși republicele americane decid în conflictele europene, mandatele teritoriale ale căror efecte salutare nu se constată, în fine, necesitatea diplomației secrete, pe care împrejurările o reclamă și aplică. Datorită multiplelor sale imperfecțiuni și a măsurilor neegale pe care le ia, Societatea Națiunilor este considerată ca „un immense engin de guerre”.

În partea doua se ocupă de conflictul italo-etiopian, denumit — pe drept cuvânt — **proces**, unul din marile procese ale națiunilor.

După cercetarea acuzațiunilor formulate de către Italia, dintre cari cele mai de seamă sunt agresiunea și menținerea sclaviei, cu toată obligațiunea ce-și luase la intrarea în Societatea Națiunilor, de a o desființa, după examinarea apărărilor Etiopiei care a recunoscut că sclavia există, aflată „dans l'héritage des mœurs antiques”, se învederează greșala Societății Națiunilor de a nu considera Etiopia în afară de pactul său, întru cât sub această condiție nu l-a respectat, — autorul stabilește că Etiopia este adevăratul agresor al moralei și păcii universale. Și greșala calificării și a soluțiunii Societății Națiunilor, este datorită faptului că acest conflict nu a fost examinat de judecători, ci de oameni politici constituiți în consiliu, obligați a apăra interesele țărilor lor, cari adesea sunt contrarii dreptului și moralei; aceasta, de altfel este iarăși unul din viciile capitale de constituire ale societății dela Geneva.

Observator al evenimentelor sociale cari se desfășoară peste înțelegerile popoarelor, interpret judicios al convențiilor, analist obiectiv al discuțiilor și al procedurii complexe cu efect de temporizare și pulverizare a răspunderii în comisiuni și subcomisiuni, d-l profesor Băilescu critică instituția și soluțiunea pe care a dat-o.

Subiectul de sigur, va rămâne în discuțiune și părerile contradictorii vor continua să se ciocnească; semnalând numai ultimele discuțiuni, cităm recenta critică a d-lui J. Barthélemy (apărută în *Le Temps*) și un tot atât de recent studiu aprobativ, al d-lui Henri Laporte (apărut în *Revue de France*).

Lucrarea d-lui Băilescu este o contribuțiune nouă, românească și documentată, pentru elucidarea acestor probleme de drept internațional și totodată, redarea unuia din marile procese intervenit între națiuni.

RADU DIMIU,
Judecător la Trib. Ilfov

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 27 Aprilie 1936

Președenția d-lui AI IUCA, Președinte

Alexandru Popovici cu Hudie J. Vealer și a.

Decizia nr. 511 Dosar nr. 1643/935

Legea Conversiunii. Comerciant în comunele rurale. Exercițiul comerțului pe picior mare. Excluz dela beneficiul asanării. Regulamentul nu a depășit legea. Art. 69, lit. g, alin. 2 din legea lichidării datoriilor agricole; art. 69, lit. b, alin. 2 din regulamentul de aplicare a legii conversiunii.

Dispozițiunea din art. 69, lit. b, alin. 2 din regulamentul legii de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 1934, prin care se precizează că se bucură de conversiune toate datoriile comercianților din comunele rurale, numai dacă comerțul acestora este mărginit la vânzarea în detaliu și în mod obișnuit către săteni a mărfurilor lor, nu adaugă nimic la lege, ci precizează înțelesul lor în concordanță cu spiritul legii.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

Curtea,

Asupra divergenței de față, ivită în recursul făcut de Dr. Al. Popovici, în contra deciziei nr. 130 din 1935, a Curții de Apel Cernăuți s. II-a, dată în proces cu Hudiie Susi Wexler și Mendel Wexler:

Având în vedere deciziunea atacată, prin care rezultă că, recurentul în calitate de creditor, a intentat la Tribunalul Cernăuți acțiune provocatorie în contra intimărilor, cerând ca tribunalul să stabilească că aceștia sunt exceptați dela beneficiul asanării, deoarece creanța sa intră în prevederile art. 69, litera *b*, alin. I din lege; că, tribunalul a admis această acțiune stabilind că intimății cad în excepția din textul din lege invocată, deoarece dâșii sunt și au fost comercianți, iar datoria față de recurent este comercială;

Că, pârîții atacând cu apel sentința tribunalului, Curtea din Cernăuți prin deciziunea atacată cu recurs, le-a admis apelul și a respins acțiunea reclamantului;

Că, pentru a decide astfel, Curtea de fond stabilește în prim rând că, apelanții îndeplinesc condițiile cerute de legea din 1934 pentru a invoca beneficiul conversiunii intru cât sunt cetățeni români, sunt proprietari ai unei moșii mai mari de 10 ha., cu mult înainte de 18 Decembrie 1931 și plătesc pentru această moșie impozit agricol; că, au domiciliat și domiciliază continuu în comuna rurală Vrânceni, ocupându-se din copilărie cu agricultura și au făcut cerere de asanare sub legea veche, pe care cerere au complectat-o în termen după prevederile art. 8 din legea actuală;

Că, după ce stabilește toate acestea, Curtea examinează dacă pârîții intră într-una din excepțiile prevăzute de art. 69, care ridică dreptul de asanare, iar în examinarea acestei chestiuni constată că, dâșii au avut calitatea de comercianți în momentul contractării datoriei, intru cât chiar ei recunosc că au făcut comerț cu vite la acea epocă, iar din acte rezultă că, au obținut concordat preventiv posterior cambiilor care stabilesc creanța reclamantului;

Că însă, motivează Curtea, apelanții fiind proprietari de bunuri rurale și executându-și comerțul de vite în comuna rurală Vrânceni, dâșii intră în excepția din alin. 2, art. 69, litera *b*, și deci beneficiază de asanare; acest aliniat, adaogă Curtea, nu condiționează beneficiul asanării pentru comercianții rurali, nici de împrejurarea că profesiunea lor de comercianți să fie accesorie celei de agricultor și nici de aceea ca dâșii să exercite un comerț mic sau mare, căci legiuitorul vorbește în alin. 2, ca și în alin. 1, de comercianții din comunele rurale în mod general, fără a adăoga nicio restricție, calificativă „mici”, adăogându-l numai la meseriași despre care vorbește în partea următoare a frazei, astfel, că, zice Curtea, după interpretarea gramaticală a textului, acel calificativ se referă numai la meseriași, nu și la comercianți; că, condițiile restrictive pe cari le cuprinde regulamentul pentru comercianții din comunele rurale sunt peste prevederile legii, iar legea nefăcând nicio distincție, dispozițiunile ei se aplică și comercianților cari au obținut concordatul;

Pe temeiul acestor considerațiuni, Curtea decide că este inutil să mai examineze dacă datoria apelanților este civilă sau comercială și tot inutil este să se admită dovada cerută de recurent că apelanții fac comerț în stil mare, sau aceea cerută de apelanți că numai unul dintr'inșii este comerciant și că numai acela ar fi fost în concordat, intru cât, zice Curtea, dâșii îndeplinind condițiunile cerute de art. 69, lit. *b*, alin. 2, urmează

că se bucură de beneficiile legii și în ipoteza că ar fi comerciant;

Având în vedere că reclamantul Dr. Al. Popovici, introducând recurs în contra acestei deciziuni, a formulat două motive de casare; că în ședința dela 6 Martie 1936 s'a respins partea a II-a din motivul I de casare, iar partea I-a a acestui motiv și motivul II de casare au fost trimise complectului de divergență de astăzi.

Având în vedere motivul II de casare, partea I-a, astfel formulate:

Acest motiv de recurs mai este fondat și din motivul că instanța de apel a făcut o rea aplicare a art. 69, lit. *b*, din legea conversiunii.

Ce-i drept, art. 69, lit. *b*, în alin. 3, acordă beneficiul legii comercianților care exercită un comerț într'o comună rurală, astfel că la prima vedere s'ar părea că părerea Curții de Apel este fondată, când înglobează în această categorie de comercianți și pe pârîți totuși văzând regulamentul legii conversiunii, despre care instanța de apel crede că este contrariu spiritului legii, este clar că pârîții nu sunt vizați prin această dispozițiune și deci pârîții nu pot fi considerați ca „comercianți în comună rurală”.

Spiritul legiuitorului a fost de a lăsa să beneficieze de legea conversiunii și acei comercianți din comunele rurale, care având în comerțul lor rural, profesat în chiar comună, un mic capital de câteva mii de lei, dar cari nu ar putea trăi din acest mic comerț și care în cele mai multe cazuri completează veniturile modeste ale comerțului rural cu venitul din agricultură, să intre și ei în beneficiile legii de conversiune și surplusul de muncă făcut de ei prin exercitarea micului comerț rural să devină pentru ei o fatalitate și o nenorocire, fiind exceptați din această cauză dela conversiune.

Și privită cauza legiferării a acestui text de lege prin această prizmă, este clar că regulamentul nu adaogă nimic la lege, ci o interpretează când spune că sub comerț în comună rurală este a se înțelege acei comercianți rurali, care vând mărfurile lor în detaliu și în mod obișnuit locuitorilor săteni.

Nicidecum se poate îngloba în acest text de lege comerciantul mare, care cumpără vite de pe toate târgurile țării, care face export „engros” în streinățate, care are investit în acest comerț milioane și că acest comerciant în stil mare să fie mai bine pus, decât micul comerciant din oraș, numai și exclusiv fiindcă are domiciliu la țară, dar care petrece săptămâna întreagă la târgurile mari ale țării.

Faptul că un mic comerciant este domiciliat în oraș, îl face să nu beneficieze de legea conversiunii, deși capitalul său comercial este mic de tot și el vinde de asemenea numai în detaliu marfă la orașeni și în speță singurul fapt că pârîții domiciliază la țară, adică numai în zilele de sărbători, tot cursul săptămânii fiind în voiajul de comerț, au un capital comercial de milioane, vând marfa lor engros și exportând în streinățate, deci acest singur fapt de domiciliu la țară, să facă condițiunea lor mai bună decât a bietului comerciant orașan, nu poate să fi fost în intențiunea legiuitorului și deci interpretarea dată de regulament, că sunt comerciant rural, se înțelege comerciantul care vinde marfa sa în detaliu și în mod obișnuit la săteni deci exercită comerțul lor rural în chiar „incinta comunei rurale”, este unică, justă și conformă cu spiritul și intențiunea legiuitorului, părerea contrarie a Curții de Apel fiind o călcare a legii.

Considerând că, legiuitorul din 1934, prin dispozițiunile de sub art. 69, lit. *g*, exceptează dela beneficiul conversiunii datoriiile comercianților cari nu au un caracter civil;

Că dacă prin alin. 2 de sub art. 69, lit. *g* acordă însă

comercianților din comunele rurale, proprietari de bunuri asanabile, dreptul de a beneficia de conversiune, nu numai pentru datoriile lor civile, ci și pentru celelalte datorii, prin această măsură de favoare nu a putut avea în vedere decât pe comercianții din acele comune cari exercită un mic comerț, constând în desfacerea în detaliu la locuitori a mărfurilor lor, deoarece datoriile comerciale ale acestora s'ar putea confunda, dat fiind micul comerț ce-l exercită, cu datoriile lor agricole;

Că, dar această excepție nu poate privi și pe comercianții, cari, deși au reședința într-o comună rurală, însă comerțul lor nu are în vedere numai satisfacerea nevoilor locuitorilor din comun, ci se exercită pe picior mare, deoarece datoriile acestor comercianți care nu sunt civile, îmbracă același caracter ca și datoriile comercianților și deci urmează a fi supuse acelorași prevederi legale;

Că, astfel fiind, dispozițiunea din art. 69, lit. b, alin. 2 din regulamentul legii de lichidare, prin care se precizează că se bucură de conversiune toate datoriile comercianților din comunele rurale, numai dacă comerțul acestora este mărginit la vânzarea în detaliu și în mod obișnuit, către săteni a mărfurilor lor, nu adaogă nimic la lege, ci precizează înțelesul lor în concordanță cu spiritul legii;

Că astfel fiind, partea aceasta a motivului de casare este fondată și recursul se admite fără a se mai discuta restul motivelor, pricina fiind trimisă spre o nouă judecată în fond pe temeiul principiilor fixate de Inalta Curte;

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 22 Iunie 1936

Președinția d-lui AL. IUCA, Președinte

Ministerul de Finanțe și a. cu Asociația Contribuabililor din Cernăuți

Deciziunea nr. 805/936 Dosar nr. 10/935

Legea persoanelor juridice. Apel. Introdus înaintea tribunalului, iar nu la grefierul instanței. Anulare. Recurs. Admitere. Art. 90 din legea persoanelor juridice.

Cu privire la introducerea apelurilor contra hotărârilor tribunalelor date asupra cererilor pentru acordarea personalității juridice, legea persoanelor juridice prin art. 90 nu a creat o procedură specială care să atribuie grefierului drepturi deosebite de cele pe care dânsul le are după legea de organizare judecătorească în calitate de șef al grefei, ci legiuitorul a impus numai introducerea unor atare apeluri la tribunal, ridicând deci părților dreptul de a le introduce direct la Curte, ceea ce procedura de drept comun din 1924, admitea.

Complectându-se Curtea, conform art. 15 din legea sa organică.

Curtea,

Asupra divergenței de față, ivită în recursurile făcute de Ministerul de Finanțe și Ministerul de Interne contra deciziei nr. 111 din 1934 a Curții de Apel Cernăuți s. I-a:

Apând în vedere deciziunea atacată din care rezultă că Tribunalul Cernăuți s. I-a, prin sentința din 26 Mai 1934, dată contradictoriu cu Ministerele de Finanțe și Interne și în urma concluziunilor ministerului public, a admis cererea făcută de Asociația Contribuabililor din Cernăuți și a acordat personalitate juridică acestei

asociații, ordonând înscrierea ei în registrul special ținut la grefa Tribunalului Cernăuți;

Că, în contra sentinței tribunalului s'a făcut apel de avocatul Statului din Cernăuți în numele Ministerului de Finanțe și de Interne, cum și de către Primul Procuror al Tribunalului local;

Că, Curtea de Apel Cernăuți s. I-a, prin decizia atacată cu prezentul recurs, a respins toate aceste apeluri ca rău introduse, deoarece ele au fost adresate tribunalului, iar nu declarate la grefa tribunalului, așa cum cere art. 90 din legea din 1924 pentru persoanele juridice;

Având în vedere că, în contra deciziei Curții de Apel s'a introdus recurs de avocatul Statului din Cernăuți, în numele Ministerului de Finanțe și a celui de Interne, iar în urmă s'a introdus recurs și de Ministerul de Finanțe în numele Statului Român; aceste recursuri venind la 10 Februarie 1936 în judecata complexului obișnuit al secțiunii și constatându-se că, asupra interpretării articolului 90 citat, pe care Curtea de fond s'a întemeiat în soluțiunea dată, chestiune pusă în discuțiune prin motivele de casare formulate de recurenți, Secțiunea I-a s'a pronunțat deja prin decizia nr. 1131 din 1934, în sensul că, apelul trebuie declarat numai la grefa tribunalului, iar Curtea găsind că este locul a se reveni asupra deciziei din 1934, a trimis judecarea chestiunii înaintea complexului de divergență de astăzi;

Considerând că, deși conform art. 90 din legea persoanelor juridice, apelurile contra hotărârilor tribunalelor, date asupra cererilor pentru acordarea personalității juridice, se declară la grefa acestor instanțe, însă nici acest text și nici altul din legea sau regulamentul ei de aplicațiune, nu pun îndatorirea grefierului tribunalului de a primi dânsul personal aceste apeluri și nici acela de a constata depunerea lor prin îndeplinirea unor anume formalități, a căror neefectuare să atragă nulitatea apelului;

Că, în lipsa unor asemenea dispozițiuni, cari se atribuie grefierului tribunalului o participare activă la depunerea și primirea cererii de apel, cum este în cazul prevăzut de art. 417 pr pen., pentru introducerea recursurilor penale, nu se poate deduce din modul cum este redactat art. 90 că, el creează o decădere pentru părțile cari depunând apelurile la grefa, nu l'au adresat grefierului, ci președintelui tribunalului;

Că, o asemenea decădere nu se poate deduce nici din dispozițiunile art. 2, 4 și 84 din lege, prin cari se dau grefierului anume atribuțiuni pentru ținerea în evidență a registrelor de persoane juridice întru cât aceste măsuri sunt referitoare la îndeplinirea altor formalități și nu privesc condițiunile în cari un apel poate fi introdus;

Că astfel fiind, urmează că, cu privire la introducerea apelurilor în această materie, legea prin art. 90 nu a creat o procedură specială care să atribuie grefierului drepturi deosebite de cele pe cari dânsul le are după legea de organizare judecătorească în calitate de șef al grefei, ci legiuitorul a impus numai introducerea lor la tribunal, ridicând deci părților dreptul de a le introduce aceste apeluri direct la Curte, ceea ce procedura de drept comun din 1924 admitea;

Că dar, apelurile anulate de Curtea de fond fiind regulat introduse, deși au fost adresate tribunalului, iar nu grefierului acestei instanțe, recursurile de față sunt fondate și se admit, iar pricina se trimite spre o nouă judecată.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursurile, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE SI JUSTIŢIE S. II-a
Audiența dela 29 Aprilie 1936
 Președinția d-lui C. ONST. GH. RĂTEȘCU președinte
 Preotul Em. Mărculescu cu Maria A. T. Cotelin
 Decizia nr. 887 Dosar nr. 5854/935

Legea conversiunii. Act de vânzare cu pact de răscumpărare. Contract pignorativ. Nulitate. Contestatiune. Competința instanței de conversiune de a judeca. Art. 69 și 86 din legea conversiunii dela 7 Aprilie 1934. Art. 1091, 1689 și 1761 c. civ.

1. — Art. 69 alin. penultim din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 dispune că instanțele de fond sau de urmărire sunt competente în orice stadiu al pricinii de a se pronunța asupra chestiunii dacă debitorul îndeplinește condițiile spre a intra în prevederile legii sau dacă debitorul sau vreuna din creanțe intră în excepțiunile arătate mai sus, precum și asupra, oricărei decăderi.

Prin urmare debitorul poate invoca pe calea contestațiunii că actul de vânzare cu pact de răscumpărare intervenit între contestatoare și cumpărător constituie un împrumut deghezizat, un contract pignorativ, care, conform art. 1689 și 1761 c. civ., este nul, deci o excepțiune din care să rezulte starea sa de debitor în conversiune.

2. — Prin art. 86 din legea pentru lichidarea datoriilor din 7 Aprilie 1934 s'au abrogat legile din 19 Aprilie 1932, 26 Octombrie 1932 și 14 Aprilie 1933, precum și orice alte dispozițiuni contrare acestei legi, deci și art. 44 din legea Argetoianu dela 1932, care prevedea decăderea din beneficiul de a mai cere conversiunea.

3. — Actul principal, vânzarea cu pact de răscumpărare, fiind declarat nul și declarațiunea ulterioară făcută de debitor este nulă și nu poate produce niciun efect, cu atât mai mult, atunci când în această declarație nu a arătat cauza și natura obligațiunii și nici intențiunea de a repara viciul inițial pentru a se putea invoca art. 1190 c. civ.

Curtea.

Asupra recursului declarat de preotul Em. Mărculescu contra sentinței civile nr. 390 din 1935 a Trib. Romanați s. I-a prin care s'a admis contestația făcută de Maria Alex. Tănase Cotelin zisă și Maria Rădulescu și s'au anulat actele de executare efectuate în cauză, constatându-se că actul de vânzare cu pact de răscumpărare autentificat de judecătoria Corabia la nr. 584 din 1928 este un act de creanță pentru care numita contestatoare poate beneficia de legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 :

Având în vedere motivul I de casare intitulat :

1. — Violarea tuturor principiilor de drept asupra vânzărilor legal făcute neoprite de lege și cari nu sunt contrarii ordinei publice sau bunelor moravuri. Art. 1295, 1371 și următorii cod. civil. Denaturare de acte, exces de putere prin rea interpretare schimbând înțelesul clar și neîndoios al actelor. Art. 968, 977 cod. civil. Omisiune esențială redactată astfel :

Tribunalul în motivarea sentinței ajunge la concluzia că actul este nul ca act de vânzare, pentru că este făcut prin fraudă la lege și contra ordinei publice rămânând un act de împrumut, căruia i se aplică art. 1689 și 1705 c. civ. și că nu se putea renunța la calea de atac a actului.

Tribunalul în motivarea sa, fără vreo probă materială că

voința părților a fost alta decât vânzarea, manifestată clar prin actul de vânzare din 29 Septembrie 1928, repetată neîndoios și nediscutat la 8 Septembrie 1931, de contestatoare singură fără vreo presiune, în mod autentic, deduce bazat pe prezumpții și o singură dovadă a unui certificat prezentat de contestatoare, care a fost combătut de un alt certificat al nostru, ca actul de vânzare e un act de împrumut.

Prezumpțiile sunt admise când este admisă și proba cu martori, ori contra unui act autentic nu se poate admite această probă peste sau contra conținutului actului, dacă nu este o probă scrisă.

Nu există niciun text de lege care să oprească vânzarea cu pact de răscumpărare la data când s'a făcut actul și nu este nicio clauză în el de natură esențială care să fie contrarie ordinei publice sau prohibită de lege.

Cestiunea că imobilul a rămas în posesia vânzătoarei, până la un termen, sau că în preț s'ar cuprinde și altă prestațiune, nu sunt de natură esențială, ci sunt cestiuni de ordin privat asupra cărora părțile pot conveni.

Interpretarea este suverană atâta timp cât nu se denaturează clauzele esențiale și precise ale convenției, altfel se comite un exces de putere și o denaturare a actului de vânzare, care s'a executat și confirmat, atât prin declarația din 8 Septembrie 1931, cât și prin expirarea condiției rezolutorii exprese, când *Ipso jure*, bunul a intrat definitiv în patrimoniul cumpărătorului.

Renunțarea la căile de atac este admisibilă în totdeauna asupra lucrurilor, asupra cărora se poate transige.

Tribunalul neînțelegând seamă de toate aceste expuse mai sus, cât și de faptul că contestatoarea a mai încercat prin alt proces să schimbe caracterul acestui act, în act de împrumut, — după cum se vede din jurnalul Trib. Romanați, s. I-a nr. 3082 din 3 Aprilie 1935, a violat textele sus citate și principiile de drept în materie civilă denaturând și schimbând în totul actul de vânzare.

Având în vedere că înaintea tribunalului contesta toarea a arătat că actul de vânzare cu pact de răscumpărare ce se execută este un act de împrumut deghezizat, că simulațiunea acestui act se poate dovedi pe cale de contestație, chestiunea fiind privită prin aplicarea legii din 7 Aprilie 1934, și că această contestație este admisibilă cu toate că numita a stipulat prin contractul de vânzare atacat că renunță la orice cale de atac în contra actului și executării lui, această clauză fiind nulă ca fiind făcută contra ordinei publice;

Că prin sentința atacată tribunalul examinând cuprinsul actului de vânzare cu pact de răscumpărare depus la dosar, constată că în prețul fixat pentru terenul vândut intră și dobânda, ceea ce corespunde pe de o parte cu susținerea contestatoarei că prețul fixat prin act reprezintă suma împrumutată dela preotul Es. Mărculescu și dobânzile neplătite la acest împrumut și de pe altă parte corespunde și cu recunoașterea făcută de intimatul cumpărător prin apărătorul său în ședința din 9 Iulie 1935, în fața tribunalului, că mai înainte de facerea actului, intimatul a împrumutat pe contestatoare cu o sumă de bani și la facerea actului a înglobat în prețul înscris și convenit și dobânda neplătită până la data achitărei;

Că tribunalul mai constată că vânzătoarea a rămas în posesiunea terenului și că la data confecționării actului prețul unui pogon de pământ arabil era cu mult superior aceluia prevăzut în contract ceea ce arată vilitatea prețului și din toate aceste împrejurări de fapt stabilește că actul de vânzare cu pact de răscumpărare intervenit între contestatoare și intimatul preot Em. Mărculescu și depus spre executare, deghezează un împrumut și că atare este nul în ceea ce privește

operațiunea vânzării, conform art. 1689 și 1701 c. civ., rămânând valabil ca un simplu act de împrumut;

Considerând că vânzarea cu pact de răscumpărare poate ascunde de multe ori un împrumut uzurat, având de scop a eluda legile asupra cametei, sau un împrumut cu gaj, antichreză, ipotecă având de scop eludarea dispozițiilor art. 1689 și 1761 c. civ. prin care creditorul amanetar, antichrezist și ipotecar este oprit de a-și însuși lucrul constituit garanție sau să dispună de el fără formele legale;

Că aceste contracte simulate în drept contracte pignorative se caracterizează prin facultatea de răscumpărare acordată vânzătorului, vilitatea prețului și re-locatie imediată a lucrului din partea cumpărătorului către vânzător și dovada simulației prin care se ține la eludarea art. 1689 și 1701 c. civ. se poate face prin orice mijloc de probă și chiar prin prezumții;

Că, în speță, instanța de fond a arătat elementele de probațiune pe care s'a bazat pentru a ajunge la concluziunea că actul de vânzare cu pact de răscumpărare nu este în realitate decât un act de împrumut deghizat și aceste probe au fost corect apreciate iar constatarea lor făcută în mod suveran de instanța de fond, așa că prima parte a motivului I de casare este nefondată și se respinge;

Având în vedere că în adevăr prin actul de vânzare cu pact de răscumpărare în discuție, contestațoarea s'a obligat că dacă nu va exercita pactul în termenul prevăzut de contract, cumpărătorul rămâne de drept și fără judecată proprietar definitiv și irevocabil pe pământul vândut, fără niciun drept de opoziție sau contestație din partea ei;

Având în vedere că prin contestațiunea introdusă de vânzătoare se invoacă faptul că actul de vânzare intervenit între ea și cumpărător constituie o fraudă la lege, ascunzând un contract pignorativ, pentru eludarea dispozițiilor prevăzute de art. 1689 și 1701 c. civ.;

Considerând că în conformitate cu art. 5 din codul civil nu se poate deroga prin convențiuni sau dispozițiuni particulare la legile care interesează ordinea publică și bunele moravuri;

Că, în speță, obligațiunea luată de vânzătoare nu poate avea niciun efect și este nulă deoarece cauza reală care a provocat-o și nu a fost arătată în act este o fraudă la dispozițiunile legii și are caracter ilicit, după cum constată în fapt, instanța de fond;

Că, astfel fiind, contestația era admisibilă și deci partea II-a a motivului I de casare este fără teme și motivul se respinge ca atare.

Având în vedere motivul II de casare intitulat :

2. — Violarea principiilor raporturilor juridice asupra cărora s'a ocupat legea lichidării datoriilor agricole din 1934 Aprilie 7, după art. 2, 3, 17, 18 și 69 alin. penultim această lege redactat astfel :

II. — Tribunalul face o greșită aplicare a acestor texte când în afară de datoriile prevăzute și avute în vedere de legiuitor prin legea lichidării datoriilor, hotărăște că în baza art. 69 alin. penultim poate să decidă că actul de vânzare în cestinue executat, ratificat, confirmat și termenul de răscumpărare expirat, poate să fie considerat o creanță.

Din întreaga economie a legii și din ambele desbateri parlamentare nu se vede de nicăeri că contractele de vânzare cu pact de răscumpărare, expirate și neprevăzute de legea din 26 Octombrie 1932, și 17 Aprilie 1933, că pot fi considerate datorii și deși tribunalul o recunoaște în motivarea sa, totuși conchide că în baza art. 69 alin. penultim, poate să declare că actul de

vânzare este o creanță și în consecință intră în prevederile legii.

Or art. 69 se ocupă în alin. penultim de procedura, de instanța care este legată cu discuția asupra creanțelor care există până la 18 Decembrie 1931, și pot să se pronunțe dacă debitorul intră în condițiunile legii ceea ce nu interesează în speță, fiindcă nu se privește aceasta sau dacă debitorul sau vreo creanță intră în excepții, ceea ce de asemenea nu este cazul.

Faptul că un act de vânzare să fie declarat creanță de tribunal la această dată are consecințe neprevăzute și imposibil de a se mai putea aplica dispozițiunile din legea lichidării datoriilor, pentru creanțe care existau la data promulgării legii.

Prin aceasta s'a făcut o greșită aplicație a sus citatelor articole și a principiilor din legea conversiunii.

Considerând că art. 69 alin. penultim din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, dispune că instanțele de fond sau de urmărire sunt competente în orice stadiu al pricinii, de a se pronunța asupra chestiunii dacă debitorul îndeplinește condițiunile spre a intra în prevederile legii sau dacă debitorul sau vreuna din creanțe intră în excepțiunile arătate mai sus, precum și asupra oricărei decăderi;

Că astfel fiind urmează că debitorul poate invoca pe calea contestațiunii orice excepțiune din care să rezulte starea sa de debitor în conversiune, deci și nulitatea unui act ce se execută spre a dovedi că în realitate este o creanță.

Că deci motivul II de casare este nefondat și se respinge.

Având în vedere motivul III de casare intitulat :

Violarea art. 44 alin. 2 și penultim din legea asanării datoriilor agricole din 1932, Omisiune esențială, neomțivare și lipsă de bază legală, Exces de putere, redactat astfel :

III. — Tribunalul săvârșește o omisiune, care este esențială pentru rezolvarea pricinii, când nu se pronunță asupra obiecțiunilor ridicate de mine recurentul, ca atâta timp cât contestațoarea intimată n'a formulat o cerere de rezilierea vânzării cu pact de răscumpărare, la care o obligă art. 44, alin. penultim, este decăzută din dreptul de a mai cere mei târziu această reziliere, iar simpla afirmațiune a tribunalului, că această dispozițiune din lege nu-și are aplicațiunea în cazul de față, echivalează cu o nemotivare astfel că sentința ce se dă este lipsită de bază legală și dată cu exces de putere.

Maria A. Cotelin vinde la 29 Septembrie 1928 recurentului Preot Em. Mărculescu, suprafață de 16 ha. teren arabil, cu prețul de 256.000 lei și cu dreptul pentru dânsa a răscumpăra până la 1 Oct. 1933.

La 8 Septembrie 1931, după trei ani, vânzătoarea renunță la dreptul de răscumpărare pentru 7 ha. dând chiar voie cumpărătorului să facă ce va vrea cu această suprafață, chiar să și-o vândă, în care scop face o declarație autentică la Judecătoria mixtă Corabia, iar sub regimul primei legi de asanare, nici nu mai cere rezilierea acestei vânzări, așa cum ar fi putut să ceară potrivit art. 44 din legea Argetoianu penultim aliniat, iar cererea de asanare i se anulează ca netimbrată prin sentința Trib. Romanița S. II din 14 Martie 1933.

Cerând executarea acestui act, vânzătoarea face contestație la această executare susținând că actul de vânzare cu pact de răscumpărare ascunde un contract pignorativ, și că prețul vânzării urmează să ni-l achite conform legii lichidării datoriilor din 1934.

Contestația este respinsă ca nesusținută la prima instanță iar în combaterea apelului ce a făcut, am susținut că atâta timp cât nu a cerut rezilierea acestui act, sub vechile legi așa cum putea să facă conform art. 44 din legea Argetoianu, este decăzută din dreptul de a mai discuta azi caracterul acestui act mai

ales după ce cererea sa de asanare, a avut termen de judecată și i s'a anulat, iar sentința nu a fost apelată, în care caz caracterul acestui act, ca act de vânzare cu pact de răscumpărare, a rămas definitiv și nu mai poate fi pus azi în discuție, întru cât privește o chestiune care nu a fost abrogată.

Tribunalul omite însă să se pronunțe asupra acestei susțineri, și această omisiune este esențială, căci ar fi putut schimba soluțiunea procesului, iar simpla afirmațiune a tribunalului că legea Argetoianu nu-și mai are aplicațiune la cazul nostru, echivalează cu o lipsă de motive, în care caz hotărîrea sa este lipsită de bază legală și dată cu exces de putere.

Considerând că prin art. 86 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 sunt abrogate legile din 19 Aprilie 1932, 26 Octombrie 1932 și 14 Aprilie 1933, precum și orice alte dispozițiuni contrarii acestei legi sunt și rămân abrogate.

Că deci susținerile recurentului privesc dispozițiunile unei legi abrogate și care nu-și are aplicația în cauză așa că motivul III de casare este nefondat și se respinge.

Având în vedere motivul IV de casare intitulat :

4. — Violarea art. 1190 și 969 cod civil redactat astfel:

IV. — Atunci când tribunalul hotărăște că un act de vânzare cu pact de răscumpărare nu poate fi confirmat ulterior, printr'o nouă declarație din partea vânzătorului, pentru motivul că, dacă actul pincipal e nul, și actul recognitiv e nul, — se violează art. 1190 c. civ. care are ca scop tocmai de a valida sau a ratifica o obligațiune supusă acțiunii în anulare, precum și dispozițiunile art. 969 același cod care în virtutea principiului libertății convențiilor, permite ca o asemenea clauză dintr'un act de vânzare cu pact de răscumpărare să fie ratificată ulterior actului pincipal.

Am mai susținut înaintea tribunalului că vânzătoarea contestatoare nu mai poate cere anularea actului de vânzare și pe considerațiunea că la 8 Septembrie 1931, deci după 3 ani, dela confecționarea actului, ratifică și confirmă această vânzare printr'o declarație autentică, în virtutea căreia, renunță la răscumpărarea pentru 7 ha.

Or prin această declarațiune, nu numai că înseamnă că vânzătoarea a executat din parte-i actul cel puțin pentru 7 ha, asupra răzora a declarat că nu-și mai exercită dreptul de răscumpărare, în care caz dreptul de contestație îi era închis, — dar după cum am mai spus, ratifică și confirmă întreaga vânzare, în care caz nu mai putea iarăși pe calea contestațiunii să ceară anularea acestei vânzări.

La toate acestea tribunalul însă răspunde într'un mod simplist că dacă actul pincipal e nul, nulă este și declarațiunea posterioară, interpretând greșit art. 1190 și 969 c. civ. după care părțile sunt libere să convină cum vor voi, în limita îngrădirilor dispozițiunilor ce ar contraveni bunelor moravuri și ordinii publice pronunțând astfel o hotărîre cu violarea acestor texte și cu exces de putere.

Având în vedere că că tribunalul a stabilit în fapt că vânzarea cu pact de răscumpărare în discuție constituie o fraudă la lege ascunzând un contract pignorativ, deci nul conform art. 1689 și 1701 c. civ.:

Că actul pincipal fiind declarat nul și declarația ulterioară făcută de debitoare este nulă și nu poate produce niciun efect cu atât mai mult cu cât această ultimă declarație nu a arătat cauza și natura obligației și nu a arătat intențiunea de a repara vițiul inițial pentru a se putea invoca art. 1190 c. civ.:

Că deci motivul IV de casare este nefondat și recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 22 Aprilie 1936

Președenția d-l i D. GH. LUPU Președinte,
Constanța Lt.-col. Munteanu cu Casa Generală de Pensii
Decizia nr. 722 Dosar nr. 2175/932

Pensii. Apel declarat admisibil anterior legii interpretative din 1931. Hotărîre rămasă definitivă. Autoritate de lucru judecat. Art. 7 alin. 2 din legea interpretativă a pensiilor din 1931.

Apelul declarat admisibil printr'o hotărîre judecătorească din 1930, deci anterior promulgării legii interpretative din 1931, cu privire la acordarea de pensii, și rămasă definitivă. Curtea de fond trebuia să facă în cauză aplicarea art. 7 alin. 2 din legea interpretativă și să respingă incidentul de inadmisibilitatea apelului, întru cât era autoritate de lucru judecat.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat d-l avocat Osvald Teodoreanu din partea lui Dumitru St. Vernescu, unicul moștenitor al recurenteii decedate și d-l avocat C. Stoicescu din partea inimatei.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Constanța Lt.-colonel V. Munteanu în calitate de tutoare a minorilor defunctului Căpitan Ștefan Vernescu, contra deciziunii Curții de Conturi S. U. nr. 79 din 1931, dată în proces cu Casa Generală de Pensii :

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și din lucrările dela dosar, se constată că, prin decizia nr. 142 din 1929 Curtea de Apel din București s III-a, după ce respinge în primul rând incidentul de tardivitate cum și cel de inadmisibilitatea apelului, bazat de autoritatea lucrului judecat dedusă din deciziunea de rectificarea pensiei nr. 1421 din 1926, procedează la judecarea în fond și admite apelul făcut de Constanța Lt.-colonel V. Munteanu, în calitate de tutoare a minorilor defunctului Căpitan Ștefan Vernescu, acordând minorilor o pensie lunară de 469 lei, adică 65% din pensieuna ce s'ar fi cuvenit tatălui lor, pe baza soldei gradului de Căpitan dela 20 Octombrie 1919; că această deciziune fiind atacată cu recurs de Casa Generală de Pensii, această secțiune a Inaltei Curți prin decizia nr. 440 din 1930 admite recursul și casează decizia Curții de apel, pe motiv că instanța de fond, făcând aplicația art. 12 din legea dela 2 Septembrie 1920, trebuia să aibă în vedere, la stabilirea pensiei, media tuturor soldelor și retribuțiunilor ce se constată că le-a primit Ștefan Vernescu în ultimii doi ani serviți, iar nu numai solda de Căpitan din Octombrie 1919, această soldă neintrând în calcul decât pentru timpul de 6 luni și 4 zile, cât a durat funcția de căpitan mobilizat; că Inalta Curte de Conturi S. U., judecând ca instanță, de trimitere, prin decizia atacată azi cu recurs, admite incidentul ridicat de reprezentantul Casei Generale de Pensii și respinge apelul ca inadmisibil;

Că pentru a decide astfel Curtea de Conturi motivează în drept că art. 7 din legea interpretativă se aplică înlocuind ca și textul interpretat (art. 106) tuturilor hotărîrilor anterioare datei de 14 Aprilie 1925 și că apelurile făcute contra unor asemenea hotărîri sunt inadmisibile, cu excepțiunea acelor care au fost declarate admisibile prin vreo hotărîre judecătorească, or în speță — zice Curtea de fond — o asemenea hotărîre nu există și deci apelul este inadmisibil.

Având în vedere că, în contra acestei soluțiuni a Curții de Conturi Constanța, Lt.-colonel V. Munteanu, în calitate de tutoare a minorilor defunctului Căpitan Ștefan Vernescu a formulat două motive de casare :

Văzând motivul I de casare în cuprinsul următor :

1) Omisiune esențială și exces de putere, violarea principiului autorității lucrului judecat și greșită aplicare a art. 106 din legea pensiilor și art. 7 din legea interpretativă din 3 August 1931.

Prin deciziunea atacată nu se constată modul cum a fost investită Inalta Curte de Conturi cu judecata apelului, introdus de subsemnata la data de 22 Martie 1928 contra deciziunii nr. 785/928 a Casei Pensiilor și nici cauza și obiectul litigiului.

Această necontestată omisiune e esențială și antașează acea deciziune de viciile semnalate prin intitulatul motivului de casare, întru cât mai ales pe baza acelei investiri am cerut respingerea incidentului de inadmisibilitate.

În adevăr asupra admisibilității apelului subsemnatei din 28 Martie 1928 s'a pronunțat secția III-a a Curții de Apel din București, care prin decizia sa nr. 142/929 l'a declarat admisibil și a fixat și quantumul pensiei care fusese greșit calculat de către Casa de Pensii. Această deciziune fiind atacată în recurs, Curtea de Casație s. III-a, prin decizia Nr. . . . din Iunie 1930 a recunoscut și ea că apelul subsemnatei era admisibil, dar a casat deciziunea instanței de apel pentru o eroare în calcularea cuantumului la pensie și ne-a trimis înaintea aceleiași Curți de Apel pentru judecarea din nou a apelului.

Prin urmare numai prin exces de putere, denaturarea constărilor ineluctabile ale deciziilor sus citate, ambele anterioare datei de 3 August 1931, deci prin violarea principiului autorității lucrului judecat, decizia atacată prin prezenta declarație pretinde că până la punerea în aplicare a legii din 3 August 1931 apelul subsemnatei n'ar fi fost declarat admisibil, nici în total nici în parte prin vreo decizie judecătorească.

În realitate s'a petrecut tocmai contrariul și aceasta constituie un adevăr indiscutabil judecătorește.

Dar prin efectul casării, hotărîrea respectivă a investit pe Curtea de Apel din București cu o judecată din nou a apelului subsemnatei, numai asupra punctului care a atras casarea și care nu e relativ la admisibilitatea apelului, care a fost conștințită și de Curtea de Apel și de Inalta Curte de Casație.

Cum ulterior și tot înaintea datei de 3 August 1931, Curtea de Apel și-a declinat competența în favoarea Curții de Conturi pe baza noii legi de organizare a acestei ultime jurisdicțiuni, acel declinatoriu ca și legea pomenită n'au modificat cu nimic efectele de investire ale deciziei Inaltei Curți de Casație, care a dispus o nouă judecată.

Această nouă judecată trebuia să se producă dinaintea Curții de Conturi pe baza hotărîrei de investire. Nici art. 106 din legea de pensii și nici dispozițiunea interpretativă a art. 7 al legii din 3 August 1931 n'au creat decăderi relative la continuarea instanțelor și la modificarea principiilor de autoritate a lucrului judecat sau a drepturilor câștigate.

Întru cât numai prin exces de putere și printr'o greșită interpretare a textelor mai sus citate Curtea de Conturi a făcut o greșită aplicare a lor și a declarat inadmisibil apelul subsemnatei care fusese declarat admisibil, prin hotărîri de irevocabilă autoritate, ale căror efecte n'au fost retractate prin nicio lege.

Având în vedere că acest motiv fiind luat în cercetare de completul ordinar al acestei secțiuni, s'a declarat divergență asupra chestiunii dacă în urma casării, apelul se poate considera, în conformitate cu art. 7 alin. 2 din legea interpretativă din 1931, ca declarat admisibil prin decizia casată, și deci dacă acest apel este admisibil;

Considerând că în speță se constată că Curtea de Apel din București prin decizia nr. 142 din 1929, după ce a respins incidentele mai sus arătate, ridicate de reprezentantul Casei Generale de Pensii, implicit a declarat admisibil apelul sub raportul aplicării art. 106 și l-a judecat în fond; că reprezentantul Casei Pensiilor nu s'a plâns cu recurs în contra admisibilității apelului, ci numai asupra admiterei în fond a apelului; că astfel fiind chestiunea admisibilității apelului sub raportul dispozițiilor art. 106 al legii generale de pensii a fost definitiv soluționată prin zisa deciziune a Curții de Apel iar Curtea de Casație prin decizia nr. 440 din 1930, admițând recursul Casei Pensiilor, a declarat fără ființă și putere, în sensul art. 51 din legea sa organică numai deciziunea cu privire la fondul apelului, iar nu și în ce privește declararea apelului ca admisibil:

Că deci apelul în speță fiind declarat admisibil printr'o hotărîre judecătorească din 1930, adică anterioară promulgării legii interpretative din 1931 și rămasă definitivă, Curtea de fond urma să facă în cauză aplicarea art. 7 alin. 2 al citatei legi și să respingă incidentul de inadmisibilitatea apelului, întru cât era autoritate de lucru judecat;

Că judecând și hotărînd altfel instanța de fond a nesocotit principiul autorității lucrului judecat și a violat dispozițiile art. 7 mai sus citat;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 13 Mai 1936

Președinția d-ului D. G. LUPU Președinte

Asen Iuciurmanski și a. cu Ministerul de Finanțe

Decizia nr. 897. Dosar nr. 2107/933

Contestație. Lichidarea averii unui supus strein din timpul războiului. Contestație făcută de către administratorul sechestrului și însușit de procuror. Inadmisibilitate Art. 15 și 22 din legea pentru lichidarea averii supușilor streini din 22 Decembrie 1916.

Singurele părți cari pot figura în instanță în procedura de judecată ce are loc cu ocaziunea lichidării sau punerii sub administrația justiției a bunurilor statelor inimice, conform legii din 22 Decembrie 1916, și cari pot uza de căile de atac sunt: partea interesată, adică streinul sau proprietarul averii ce se lichidează sau sechestrează și procurorul, care reprezintă interesele Statului, iar nu și administratorul sechestrului, care nu se poate prezenta nici în calitate de administrator, nici ca reprezentant al Statului.

Prin urmare art. 22 din legea de mai sus neprevăzând printre terțele persoane, care pot uza de calea contestațiunii și pe administratorul sechestrului, se violează legea când se admite o asemenea contestație.

Faptul că procurorul general al Curții și-a însușit contestația făcută de administratorul sechestrului nu are nicio valoare, fiindcă nu putea să-și însușească o contestație care era inexistentă în drept.

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

Curtea.

Asupra recursului făcut de Asen Iuciurmanski. Fotinca Dr. Stancev, Ecaterina B. Iuciurmanski și Go-

ranca (Agoroa) S. Vuicel contra deciziei nr. 48 din 28 Iunie 1922, a jurnalului nr. 897 din 1 Mai 1922 și a celor din 26 Iunie 1922 și 27 Iunie 1922, ale Curții de Apel din Constanța:

Având în vedere că, din numita decizie, cât și din aceste jurnale atacate cu recurs, se constată că la 15 Februarie 1921, Parchetul Tribunalului Caliacra a cerut punerea sub administrația justiției a averii rămase pe urma defunctului N. H. Iuciumanski, iar președintele tribunalului, prin ordonanța nr. 4 din 1922, a încuviințat cererea, numind ca administrator sechestrul pe Aurel V. Catană; că, în urma apelului făcut de avocatul Toșef, în numele lui Asen Iuciumanski, personal și ca procurator al celorlalți moștenitori ai defunctului N. Iuciumanski, Curtea de Apel din Constanța constatând că Asen Iuciumanski este român, admite apelul prin decizia nr. 5 din 1922 și în consecință scoate de sub sechestrul întreaga avere; că această decizie rămânând pe baza art. 14 ultimul alineat din legea relativă la supușii statelor cu cari România se găsea în stare de războiu, din 22 Decembrie 1916, administratorul sechestrului a făcut contestație la Curtea de Apel care, pe motiv că Statul n'a fost citat prin administratorul sechestrului, a anulat sus numita decizie, prin jurnalul nr. 897 din 1 Mai 1922 și intrând în fond, după mai multe termene de amânare, prin decizia nr. 48 din 28 Iunie 1922, a respins apelul moștenitorilor defunctului N. Iuciumanski și a confirmat ordonanța prezidențială nr. 4 din 1921:

Având în vedere că, în contra acestei soluțiuni a Curții de Apel s'a făcut recurs de către moștenitorii defunctului N. Iuciumanski, invocându-se mai multe motive de casare, dintre care însă urmează, a se soluționa în complexul de divergență al acestei secțiuni, numai motivul II în cuprinsul următor:

Exces de putere, violarea art. 14, 15 și 22 din legea relativă la supușii inamici din 21 Decembrie 1916, Violarea art. 75 nr. 1 proc. civ. Greșită aplicare a art. 399 și urm., procedura civilă, Violarea art. 119 proc. civilă, combinat cu art. 14 alin. final al legii sus zise din 21 Decembrie 1916.

A) În adevăr Curtea nu putea admite că Aurel V. Catană avea calitatea de a face contestație din două motive:

a) Pentru că însărcinarea sa de administrator sechestrului încetase de drept pe baza deciziei definitive nr. 5 din 1922 prin care se scoase de sub administrația justiției averea asupra căreia fusese numit administrator sechestrului și

b) Pentru că administratorul sechestrului nu e parte interesată și nici terțiu vătămat în drepturile sale pentru a putea lucra în numele său personal. El ca simplu depozitar al averii puse sub sechestrul trebuie să sufere consecințele deciziunilor date între părțile interesate, pe care nu le reprezintă decât numai în raporturile cu terțele persoane și numai în limita drepturilor de conservare și administrare ce îi sunt conferite de lege.

B) Curtea, apoi, nu putea considera pe administratorul sechestrului ca mandatar al Ministerului de Domenii, căci mandatul nu avea pentru că nu există niciun text de lege care să-i confere, iar mandatul convențional nici nu a pretins că are.

C) Cu atât mai puțin Curtea putea admite că administratorul sechestrului ar fi avut dreptul a face contestație ca mandatar al Statului, cu cât însuși Statul nu avea acel drept, căci, conform art. 14 din legea din 21 Decembrie 1916, apelul se judecă contradictor numai cu Ministerul Public, care reprezintă pe Stat și deci Statul este considerat ca participant la darea hotărârii.

D) În orice caz, art. 14 din legea din 21 Decembrie 1916 neprevăzând între persoanele ce trebuiau citate nici pe Stat, nici pe administratorul sechestrului, Curtea nu putea ajunge la

concluzia că Statul trebuie citat și că această citare trebuie să se facă contrar art. 75 nr. 1 proc. civilă prin administratorul sechestrului.

E) Curtea nu putea să facă în cauză aplicarea art. 399 și urm. proc. civilă atunci când legea specială prevede prin art. 22 că nu se poate face contestație decât la prima instanță și numai de terțele persoane vătămate, care nu fuseseră citate, nici reprezentate. Prin aceasta Curtea a violat și art. 119 proc. civilă.

Având în vedere că, prin acest motiv de casare, se susține în rezumat că, în contra deciziei rămase definitivă cu nr. 5 din 1922, administratorul sechestrului nu avea calitatea de a face contestație, însărcinarea lui de administrator fiind încetată pe baza numitei decizii și nefiind parte interesată și nici terțiu vătămat în drepturile sale; că în afară de aceasta, administratorul sechestrului nu putea fi considerat nici ca mandatar al Ministerului de Domenii, căci art. 14 din legea dela 1916 prevede că Statul este reprezentat de Ministerul Public, singurul în drept a fi citat în instanță, la darea hotărârii, în afară de partea a cărei avere se pune sub sechestrul; că art. 22 din citata lege prevede dreptul de contestație numai terțelor persoane vătămate cari nu fuseseră nici citate, nici reprezentate, așa că în speță Curtea, decizând contrar a violat — susțin recurenții — o serie de texte din legea dela 1916, din procedura civilă, comițând și un exces de putere;

Considerând că legea din 22 Decembrie 1916, relativă la lichidarea sau punerea sub administrația justiției a bunurilor supușilor statelor cu cari România a avut războiu, prevede prin art. 15 și urm. că administratorii sechestri vor fi numiți de primul președinte sau de președintele tribunalului sau de înlocuitorul său, prin ordonanța prin care s'a dispus punerea averii sub administrația justiției;

Că tot prin aceeași ordonanță se va determina modul în care se va exercita administrarea averii de către administratorii sechestri, Statul nefiind răspunzător în niciun caz de felul administrației acestora;

Considerând că, din aceste dispozițiuni ale legii din 22 Decembrie 1916 rezultă, pe de o parte, că instituirea administratorului sechestrului are loc numai după ce s'a dispus punerea sub administrația justiției a averii unui supus inamic, iar pe de altă parte, rezultă că atribuțiunile lui constau în acte referitoare la administrarea acestei averi;

Considerând că acesta fiind modul de instituire al administratorului sechestrului și acestea fiind atribuțiunile lui, este cert că legiuitorul nu l'a considerat niciun moment că ar putea fi socotit ca parte în fața instanțelor judecătorești, cu ocaziunea punerii sub administrația justiției a averii supușilor inamici, deoarece rolul lui de administrator începe numai după ce averea a fost pusă sub sechestrul;

Că de altfel legiuitorul din 1916 a prevăzut în mod expres cari anume sunt părțile litigante în asemenea materie; astfel art. 11 prevede categoric că ordonanța prezidențială se va da după ce se vor asculta concluziunile Ministerului Public și apărările părții interesate, iar art. 14 adaugă că, în contra ordonanței prezidențiale, se va putea face apel la Curtea de Apel respectivă, de către partea interesată sau de procuror;

Că dar singurele părți cari pot figura în instanță și cari pot uza de căile de atac, în procedura de judecată, ce are loc, la lichidarea sau punerea sub administrația justiției a bunurilor statelor inamice sunt: partea interesată, streinul, adică proprietarul averii

ce se lichidează sau sechestrează și procurorul care reprezintă interesele Statului, iar nu și administratorul sechestrului, care deci nu se poate prezenta nici în calitatea sa de administrator și nici ca reprezentant al Statului;

Considerând însă că art. 22 din aceeași lege, vorbind de dreptul de contestație împotriva ordonanței prezidențiale, prevede că atunci când interesele sau drepturile unor persoane altele decât acelea cari au fost citate, vor fi lezate prin lichidarea sau punerea sub administrația justiției, acestea vor putea face contestație la primul președinte sau la președintele tribunalului care a pronunțat ordonanța;

Că deci, în afară de părțile citate în proces, nu au dreptul la contestație decât terțele persoane ale căror interese sau drepturi au fost lezate prin ordonanța prezidențială, astfel că administratorul sechestrului ne fiind nici parte în proces și ne fiind prevăzut de art. 22 printre terțele persoane, cari ar putea uza de calea contestației, Curtea de Apel din Constanța a comis un exces de putere și a violat sus citatele texte de lege când a admis în speță contestația administratorului sechestrului și a anulat decizia aceleiași Curți nr. 5 din 1922, rămasă definitivă;

Că deși procurorul general al Curții de Apel Constanța și-a însușit contestația făcută de administratorul sechestrului, totuși nici în acest caz contestația nu poate fi socotită ca admisibilă, deoarece administratorul sechestrului neavând dreptul de a face contestație, în asemenea situațiune procurorul general nu avea ce și însuși, căci contestația era inexistentă în drept;

Că de altfel procurorul general a fost prezent la darea deciziei contestate și a putut să apere interesele Statului cu acea ocaziune, ne mai având dreptul să o mai conteste;

Că prin urmare, față de considerațiunile expuse, motivul II de casare devine fondat și în consecință recursul cată a fi admis, a se casă jurnalul Curții de Apel Constanța nr. 897 din 1 Mai 1922 și decizia aceleiași Curți cu nr. 48 din 1922, iar în fond, pentru aceleași considerațiuni, a se respinge ca inadmisibilă contestația făcută de administratorul sechestrului Aurel V. Catana, contra deciziei nr. 5 din 1922.

Pentru aceste motive Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 3 Iunie 1936

Președenția d-lui D. VOLANSCHI, Prim Președinte
Maria Beatrice Paraschivescu cu Ministerul Instrucțiunii ș. a
Decizia nr. 1035 Dosar nr. 944/935

Învățământ secundar. Școli desființate. Cum se va face reîncadrarea profesorilor. Dacă s'au suspendat transferările și permutările pe anul promulgării legii. Art. 143 și 146 din legea învățământului secundar din 22 Iulie 1931.

Dispozițiunile art. 143 din legea învățământului secundar din 22 Iulie 1931, cu privire la modul cum se vor face reîncadrările profesorilor dela școlile desființate, sunt de ordin general și ele se aplică tuturor cazurilor de reîncadrări, fie că este vorba de reîncadrarea profesorilor dela școlile desființate până la promulgarea legii din 22 Iulie 1931, fie la cele posterioare acestei legi.

Art. 146 n'a fost introdus de legiuitor ca să înlăture, fie chiar pentru un an dispozițiunile art. 143, ci din contră ca să facă posibilă reîncadrarea chiar pe anul promulgării legii (1931).

Complectându-se Curtea conform art. 15 din legea sa organică.

S'a ascultat recurenta prin d-l avocat Anibal Teodorescu, Ministerul prin d-l avocat T. Dragoș și intimata Verbiceanu prin d-l avocat Antoniadă.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Maria Beatrice Paraschivescu contra deciziei Curții de Apel din București s. III-a cu nr. 357 din 1934 prin care i s'a respins ca nefondată acțiunea în contencios ce intentase contra Ministerului Instrucțiunii Publice și a D-rei Zoe Verbiceanu :

Având în vedere că, pentru a respinge numita acțiune în contencios, Curtea de Apel motivează în fapt că reclamanta Maria Beatrice Paraschivescu a ocupat ca titulară catedra de limba română și drept la școala comercială de fete din Focșani, până la 1 Ian. 1931, când, desființându-se această școală, reclamanta a fost utilizată temporar la școala profesională Azilul Elena Doamna din București; că în Iulie 1931 a cerut să fie reîncadrată la una din catedrele de limba română vacante în București, însă Ministerul Instrucțiunii, în urma avizului inspectorilor generali ai învățământului secundar, prin decizia nr. 424696 din 1931 a reîncadrat-o la catedra de limba română dela școala comercială de fete din Ploești, iar la catedra dela Azilul Elena Doamna a fost transferată d-ra Zoe Verbiceanu dela Liceul de fete din Constanța; în drept, Curtea, examinând dispozițiunile art. 143 și 146 din legea învățământului secundar din 1931, motivează că din cuprinsul acestor texte și din situațiunea de fapt existentă în momentul edictării legii din 1931, rezultă că lucrările de transferări au fost suspendate prin art. 146 în scopul de a fi făcute odată cu cele de reîncadrare ale profesorilor proveniți dela școlile desființate, astfel că nu se poate susține că lucrările de reîncadrare primează transferărilor în învățământ; că singura precădere pe care o acordă legiuitorul profesorilor ce urmează a fi reîncadrați este aceea din art. 143 adică prioritatea la drepturi egale, față de profesorii cari cer transferarea; că întru cât în speță — argumentează Curtea — d-ra Zoe Verbiceanu are note superioare la inspecție și cultură deosebită față de reclamantă, bine ministerul a dat precădere la transferare pârâtei Zoe Verbiceanu.

Având în vedere că în contra soluțiunei Curții de Apel, d-na Maria Beatrice Paraschivescu a formulat următoarele motive de casare, deduse în judecata complectului de divergență :

1. — Violarea art. 146—147 și reaua aplicare a art. 55, 143 din legea învățământului secundar. Nemotivare. Omisiune esențială. Eroare grosieră de fapt. Denaturare de acte (decizia ministerială, 120, 138 din 21 August 1931).

Prin acțiunea ce mi-a fost respinsă de Curtea de Apel prin deciziunea ce atac în prezentul recurs, solicitam anularea ca ilegală a deciziei ministeriale prin care am fost reîncadrată pe ziua de 1 Septembrie 1931, ca profesoară titulară de limba română la școala comercială de fete din Ploești, iar d-ra Zoe Verbiceanu transferată dela Constanța la școala profesională Azilul Elena Doamna, catedra solicitată de mine și să mi se atribue catedra din București la școala profesională Azilul Elena Doamna la care a fost transferată d-ra Zoe Verbiceanu.

Curtea socotește acțiunea mea nefondată pentru că drepturile d-rei Zoe Verbiceanu privite prin prisma art. 55 lit. a, b, c., din lege, de a obține catedra asupra căreia poartă litigiul, ar fi mai mari decât ale mele.

În realitate, eu nici nu trebuia să viu în concurență cu d-ra Zoe Verbiceanu, căci conform art. 146 trebuia să fiu preferată în mod absolut pentru că eu proveneam dela o catedră desființată și în această calitate art. 143 și 146 din lege îmi dădeau dreptul să fiu încadrată înaintea profesoarelor cari cer simpla transferare. Art. 143 spune că profesorii aflători în situațiunea mea vor fi preferați la drepturi egale. Art. 146 arată însă că pentru lucrările cari aveau să se facă imediat după apariția legii, profesorii proveniți dela școli desființate, trebuiau preferați în mod absolut, iar nu numai la drepturi egale cum prevede art. 143 pentru viitor. Dispozițiunile acestui text nu pot fi înțelese în altfel și în special cerințele din art. 146 decât ca lucrările de permutări și de numiri să se suspende pentru înlesnirea operațiunilor de reîncadrare, — arată precis că întâi trebuiesc făcute reîncadrările și apoi transferările.

Mai mult, art. 147 prevede că dispozițiunile de detaliu ale aplicării legii de față, cele referitoare la tranziția dela starea actuală la cea nouă, se vor lua prin regulament, decrete și decizii ministeriale. De aici ideea și grija ce a avut legiuitorul ca în mod excepțional numai pentru acel an (tranziție 1931) norma de urmat să fie cea prevăzută de art. 146 căci altfel înserarea acestor articole (146 și 147) referitoare la tranziția din starea actuală la cea nouă nu-și mai avea rostul.

Nu poate fi deci vorba de comparare conform art. 55 între mine și vreo profesoară provenită dela școli nedesființate. De altfel aceasta este și jurisprudența a numeroase Curți de Apel, precum și soluția dată constant de această înaltă Curte.

Judecând în altfel Curtea de Apel a aplicat greșit art. 55 și 143 și a violat art. 146 deoarece argumentarea sa constituie pur și simplu o înlăturare a acestui text. În același timp Curtea comite o nemotivare, o omisiune esențială și o eroare grosieră de fapt, atunci când nu ia în considerare împrejurarea că eu mă găseam în primul an de aplicare al textelor modificate și că deci trebuia să mi se aplice regimul voit de legiuitor în acel an. Art. 143 urmează să fie aplicat în viitor iar mie să mi se aplice art. 146.

Având în vedere că, prin aceste motive de casare recurentă susține că preferința la drepturi egale prevăzută de art. 143 se referă la reîncadrările profesorilor proveniți din viitoarele desființări de școli; că în ce privește pe profesorii ce urmau a fi reîncadrați în anul 1931, adică în anul când s'a promulgat legea învățământului secundar din 22 Iulie 1931, articolul 146 suspendând pentru acest an transferările în învățământ până se terminau lucrările de reîncadrare, rezultă — susține recurenta — că profesorii proveniți dela școlile desființate în 1931, trebuiau preferați în mod absolut și nu puteau fi puși în concurență cu profesorii, cari nu veneau dela școli desființate, deoarece potrivit acestui text de lege, în anul 1931 trebuiau făcute mai întâi reîncadrările și numai după aceea transferările;

Având în vedere că chestiunea care se deduce prin motivele de casare și care urmează a fi tranșată în complexul de divergență este aceea de a se ști dacă art. 146 din legea învățământului secundar din 22 Iulie 1931, a suspendat sau nu transferările în învățământ, ce urmau a se face în cursul anului 1931, până după efectuarea reîncadrărilor profesorilor proveniți dela școlile desființate, acordându-se astfel acestei din urmă categorii de profesori un drept absolut de preferință față de profesorii, cari au cerut transferarea;

Considerând că legiuitorul din Iulie 1931, după ce prin art. 142 vorbește de modul cum se poate desființa o școală secundară, în art. următor (143) se ocupă de situațiunea profesorilor proveniți dela școlile desfiin-

țate și dispune că asemenea profesori vor fi reîncadrați în ordinea vechimei lor în aceeași localitate la catedrele similare vacante; în lipsa acestor catedre vor fi utilizați până la epoca transferărilor, fie în localitate, fie în alte localități la catedre de aceeași specialitate sau de specialități înrudite; iar când e vorba de reîncadrarea acestor profesori în altă localitate, cum este cazul în speță, legiuitorul prevede că ea se va face la cea dintâi epocă de transferări prevăzută de lege, cu formele obișnuite ale transferărilor, cu drept de preferință la drepturi egale, față de cererile profesorilor cari au catedre;

Considerând că art. 146 din aceeași lege, cuprins în capitolul intitulat „Dispozițiuni speciale” prevede că pentru înlesnirea operațiunilor de reîncadrare a profesorilor dela școlile desființate, se suspendă lucrările de permutări și numiri, care urmau să se facă la toate școlile de grad secundar, potrivit art. 54—59 din lege, iar ministerul va dispune prin decizie, data și condițiunile în care se vor relua aceste operațiuni;

Considerând că din examinarea scopului pe care l'a urmărit legiuitorul prin elaborarea acestor două texte, precum și din examinarea împrejurărilor cari au necesitat crearea lor, rezultă că dispozițiunile cuprinse în art. 143, cu privire la modul cum se vor face reîncadrările profesorilor dela școlile desființate, sunt de ordin general și se aplică tuturor cazurilor de reîncadrări, fie că e vorba de reîncadrările profesorilor dela școlile desființate până la promulgarea legii din 22 Iulie 1931, fie la cele posteriore acestei legi;

Că ceea ce a înțeles legiuitorul să suspende prin dispozițiunile art. 146 n'a fost de a suspenda transferările pe anul 1931, cum se susține de recurentă, ci numai lucrările de permutări și numiri cari, potrivit art. 55 din legea învățământului secundar, se fac până la 31 Mai ale fiecărui an; că după cum constată și Curtea de Apel aceste lucrări erau terminate la Iulie 1931, când s'a promulgat legea ce cuprinde art. 146, în discuțiune și trebuia numai să capete sancțiunea ministerială;

Considerând că dacă aceste lucrări n'ar fi fost suspendate și ar fi dobândit sancțiunea ministerială, de sigur că reîncadrarea profesorilor dela școlile desființate până la promulgarea legii nu mai putea avea loc decât la viitoarea epocă de transferări, adică în Mai 1932;

Că tocmai pentru a se înlătura această anomalie și spre a face posibilă reîncadrarea în anul 1931, legiuitorul a venit cu dispozițiunile speciale din art. 146 și a suspendat lucrările de transferări din acest an, în scopul ca transferările să se efectueze odată cu reîncadrările;

Că dar dispozițiunile art. 146 n'au fost introduse de legiuitor ca să înlătore — fie chiar pentru un an, cum susține recurenta — pe cele ale art. 143, ci din contră pentru a face posibilă reîncadrarea chiar pe anul promulgării legii;

Că dacă legiuitorul ar fi avut intențiunea ca prin art. 146 să abroge pentru anul 1931 dispozițiunile art. 143, referitoare la modalitatea efectuării reîncadrărilor, ar fi spus expres acest lucru, ceea ce însă n'a făcut, de unde rezultă că și în anul 1931 reîncadrările profesorilor proveniți dela școlile desființate se vor face în conformitate cu art. 143 și anume: atunci când este vorba de reîncadrarea în altă localitate, cum este cazul în speță, ea se va face la cea dintâi epocă de transferare, cu formele obișnuite ale transferărilor și

cu drept de preferință la drepturi egale față de cere-urile profesorilor cari au catedre;

Că tot astfel judecând în speță, Curtea de Apel a făcut o bună aplicațiune a textelor de lege citate mai sus și n'a comis niciun fel de omisiune sau denaturare, când, constatând în fapt că d-ra Zoe Verbiceanu

are note mai mari la inspecții și cultură superioară față de recurentă, a decis că în mod legal ministerul a dat precădere la transferare d-rei Zoe Verbiceanu;

Că prin urmare recursul de față este nefondat și cătă a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATĂ

CASAȚIA ITALIANA, I, 27 Mai, 1936

Faliment. Incetare. Efecte asupra actelor de ad-ție falimentară. Separarea imobilelor.

Starea de faliment încetează în momentul în care sentința de revocare a căpătat autoritate de lucru judecat.

Revocarea declarării în stare de faliment nu produce anu-irea actelor săvârșite de ad-ția falimentului.

De aceea rămâne definitivă separarea imobilelor asupra că-roră falitul era coproprietar (Foro Italiano, 1936, I, p. 974).

CASAȚIA ITALIANA, I, 14 Iulie, 1936

Prescripție. Credite nelichide. Cont curent. Acțiune pentru constatarea soldului efectiv. Curgerea prescrip-ției. Suspendare. Dolul debitorului.

Și creanțele nelichide sunt supuse prescripției civile sau co-merciale.

Acțiunea pentru constatarea soldului efectiv contabil într'un contract de cont curent, se prescrie începând dela închiderea de fapt sau de drept a raporturilor de cont curent și nu dela lichidarea efectivă de comun acord sau prin justiție, a contului curent.

Pentru ca inerția creditorului determinată de lotul debitorului să constituie cauză de suspendare a prescripției e necesar ca împiedicarea să fi fost provocată în mod intenționat de debitor așa ca vânzătorul să fie pus în imposibilitate absolută și obiec-tivă de a reacționa. Cauza suspensivă încetează imediat ce încetează efectele dolului (Foro italiano, 1936, I, p. 957).

CASAȚIA ITALIANA, II, 7 Febr. 1936

Contract de muncă. Concediere. Causă justă.

Pentru a fi justă, cauza de concediere din serviciu nu este necesară o adevărată culpă care să fie imputabilă celuilalt con-tractant, fiind suficient ca acesta să fi provocat ruperea ime-diată a raportului contractual printr'un fapt al său care deși în mod obiectiv e licit, totuși a avut de efect să atingă rapor-tul de echilibru între obligațiile și drepturile părților, să com-promită finalitatea negoșului contractual sau să sdruncne în-crederea care este inerentă orticării colaborării între patron și salariat (Foro itailano, 1936, I, p. 1019).

CASAȚIA ITALIANA, II, 31 Martie 1936

Asigurare pe viață. Declarațiuni mincinoase. Efect.

Când într'un contract de asigurare pe viață s'a stipulat clau-ză prin care se stabilește un termen, la expirarea căruia aslgu-rătorul este decăzut din acțiunea sa pentru nulitatea prescriasă de art. 454 c. com. (429 it.), simpla tăcere din partea asigura-tului relativă la anumite împrejurări (holi de care a suferit), nu atrage nulitatea contractului după ce a trecut acel termen, afară dacă asigurătorul a fost indus în eroare prin mnopere frauduoase sau dolosive (Giur. it. 1936, I, p. 785).

CASAȚIA ITALIANA, II, 1 Mai 1936

Prescripție prezumtivă de plată. Recunoașterea debi-tului. Efecte.

Recunoașterea prin scris a unei datorii supuse prescripției prezumtive de plată nu constituie un simplu acț întreruptiv a acestei prescripții, ci face să cadă prezumția de plată și să înceapă curgerea unei prescripții extinctive ordinare (Foro italiano, 1936, I, p. 984).

CASAȚIA ITALIANA, III, 29 Aprilie 1936

Concurență ilicită. Discreditarea produselor altuia prin reclama produselor sale sau prin circulări.

Concurența ilicită atrage responsabilitatea nu numai prin aceea că are de efect pierderea clientelei, dar chiar atunci când are de scop împiedicarea formării clientelei de către alții.

Reclama exagerată a produselor proprii devine ilicită când cezează în mod real un anumit interes legitim al altora.

Este neligitimă răspândirea de circulări prin cari se discreditează produsul concurentului, chiar dacă prin această discreditare se tinde la reducerea efectelor reclamei exagerate a concurentului său.

Există delictul de concurență ilicită chiar atunci când pro-dusul concurentului este inferior produsului său (Giur. it., 1936, I, p. 761).

CASAȚIA ITALIANA, III, 1 Mai 1936

Registre comerciale neregulate. Valoare probatorie sub-sidiară.

Judecătorul de fond poate să tragă din registrele comerciale neregulate ținute, prezumțiuni și elemente de convingere ca-pabile să întărească sau să completeze alte elemente proba-torii stabilite de judecată. (Foro italiano, 1936, I, p. 984).

CASAȚIA ITALIANA, 3 Febr. 1936

Faliment. Acțiune revocatorie. Sentință. Incetarea fa-limentului. Un creditor nu poate executa acea sentință.

Când un faliment este revocat, un creditor nu poate să se folosească de sentința care a admis o acțiune revocatorie fa-limentară, deși această acțiune fusese începută de acel creditor ca o acțiune revocatorie ordinară, înainte ca debitorul său să fi fost declarat în stare de faliment, și a continuat să figureze și în acțiunea continuată de judecătorul sindic (Riv. dir. comm. 1936, II, p. 312).

CASAȚIA ITALIANA, 4 Martie, 1936

Deschidere de credit. Vânzare. Neexecutare. Acți-unea cumpărătorului. Poprirea sumelor la bancă.

Când o bancă deschide în favoarea vânzătorului un credit confirmat, prin mijlocul unei bănci corespondente, fără a asu-ma nicio obligațiune față de beneficiarul creditului, ci numai față de banca corespondentă care s'a obligat față de cumpă-

rător și acesta constată că mărfurile expediate nu corespund condițiilor stipulate, nu poate împiedica prin poprire ca prima bancă să plătească vânzătorului sumele depuse de el pentru acoperirea datoriei sale la acea bancă născută ca urmare a deschiderii de credit, ci poate să poprească sumele datorate vânzătorului de banca corespondentă, căci vânzătorul este creditorul acestei bănci, la rândul ei creditoarea primei bănci (Riv. dir. comm. 1936, II, p. 303).

CASAȚIA ITALIANA, 17 Aprilie 1936

Mandat comercial. Revocare. Justă cauză. Injuri.

Pentru ca să fie justă cauza în revocarea unui mandat comercial, trebuie să consistă într'un fapt de așa natură încât continuarea raportului de mandat să devină absolut dăunătoare sau prea oneroasă pentru mandante, în așa fel încât dacă acest fapt ar fi existat sau ar fi putut să fie prevăzut în momentul constituirii raportului contractual, mandantele nu ar fi conferit mandatul.

Nu este justă cauză faptul că mandatarul a proferat injurii contra mandantului, dacă acesta, după ce a făcut acțiune contra mandatarului, a primit scuzele acestuia și a renunțat la acțiune (Riv. dir. comm. 1936, II, p. 329).

C. AP. ROMA, 21 Iulie, 1936

Societate pe acțiuni. Depunerea acțiunilor pentru adunare. Acțiuni depuse drept cauțiune. Drept de vot.

Când în convocarea adunării unei societăți pe acțiuni se prescrie depunerea acțiunilor la anumite case sau societăți, într'un anumit termen, indicându-se și ora, această indicare trebuie interpretată în sensul că ea privește necesitățile de serviciu ale acelor case de unde concluzia că depozitul făcut în afară de acea oră este valid dacă a avut loc în ziua fixată prin convocare.

Directorul, care este și acționar, dar care a depus acțiunile sale ca drept cauțiune pentru administratori, cari nu sunt acționari, păstrează dreptul de a vota cu ele aprobarea bilanțului (Foro italiano, 1936, I, p. 1057).

TRIBUNALUL DIN BOULOGNE, 20 Decembrie 1935

Tradiția necesară pentru existența unui dar manual

O femeie bătrână a invitat o familie amică să petreacă vacanța la vila ei. Un tânăr din această familie a găsit într'un apartament un carton cu desene ale unui pictor celebru și pe care proprietara scrisese, că-i sunt destinate tânărului. Tânărul și-a apropiat acest carton. Murind bătrâna, întreaga familie a părăsit vila, pentru a se duce la înmormântare, fără ca tânărul să ridice cartonul. Reclamându-l apoi, legatarul universal a refuzat predarea, alegând că bătrâna nu s'a deposedat niciodată de el și prin urmare condițiile darului manual nu se găsesc întrunite. Tribunalul din Boulogne, în acțiunea făcută de tânăr, a constatat că tradiția a existat din momentul deșezării voluntare a donatoarei, mai existând și luarea în posesie din partea donatarului. Acțiunea a fost admisă (Din Rev. trim. de dr. civ. din 1936, nr. 2, pag. 527).

NOTA. — Donațiile sunt convenții care trebuiesc făcute în formă solemnă pentru a deștepta pe donator asupra actului pe care-l face.

Pentru darurile manuale forma solemnă nu mai este cerută (v nota noastră în *Curierul Judiciar* 1936, pag. 128).

Pentru a exista însă darurile manuale, trebuie să aibă loc tradiția lucrului. Trebuie să fie predat lucrul de donator donatarului, care-l acceptă (v. *Planiol, Ripert et Transbot, Traité pratique*, vol. V, pag. 395).

Există astfel o deosebire între transmiterea proprie-

tății la darurile manuale și transmiterea la donațiile obișnuite.

Pentru darurile manuale proprietatea se transmite prin tradiția lucrului. Chiar exprimarea de dar manual arată predarea lucrului. Nu același lucru este cu donațiile obișnuite. Proprietatea la aceste donații se transmite prin efectul convenției.

Privind speța judecată de Tribunalul Boulogne, observăm că tradiția lucrului avusese loc în această cauză. Lucrul a fost pus la dispoziția donatarului de către donator. Acest lucru și l-a însușit apoi donatarul. Ne găsim deci în fața unui dar manual, astfel că bine a fost admisă acțiunea, constatându-se existența darului manual.

Asupra chestiunii a se mai vedea și observațiile d-lui *Savatier*, în Rev. trim. pagina sus indicată.

HARITON UDREA
Magistrat

A apărut în Editura *Curierul Judiciar*

Al 2-lea și ultimul volum din TRATATUL DE DREPT CAMBIAL de *E. Cristoforeanu*, avocat la Banca Națională a României.

Intru cât vol. 2 s'a tipărit într'un număr limiat de exemplare, toți cei cari și-au procurat primul volum, sunt rugați să rețină din timp ultimul volum.

Volumul cuprinde aproximativ 600 pag. și se vinde cu 320 lei.

A APĂRUT:

PANDECTELE ALFABETICE. Repertoriu decenal de jurisprudență, doctrină și legislație al Pandectelor Române, 1922—1931.

Prima lucrare în acest gen la noi, ea se datorește unei îndelungate munci a eminentului magistrat care este d. președinte Radu Dimiu, unul din colaboratorii *Curierului Judiciar*.

Lucrarea este, nu o tabelă de materii, ci un rezumat al materiilor publicate în cei zece ani ai „Pandectelor Române”, minunat sistematizate, așa ca cercetătorul să fie cât mai înlesnit în aflarea soluțiilor chestiunilor ce-l interesează. Prețul 800 lei. De vânzare la *Curierul Judiciar*.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunii de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str.Artei nr. 5, București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm, a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.